

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4345 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60620

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 21, 1980

Nr. 273

SVARSTO PENSIJŲ REFORMŲ KLAUSIMĄ

Siūlo mokėti pensijas nuo 68 metų

Washingtonas. — Prezidento Carterio federalinė komisija, sudaryta studijuoti pensijų politiką šiame krašte, paskelbė savo pradinį raportą, kuriame siūloma pilnas socialinio draudimo pensijas pradėti mokėti, kai žmogus suaukštinis 68 metų. Komisijos pirmininkas Peter McCollough pabrėžė spaudai, kad pakėlimas amžiaus, nuo kurio amerikiečiai gali pasitraukti į pilną pensiją iš dabartinių 65 m. iki 68 m., turėtų prasidėti ne anksčiau kaip nuo 2000 metų. Jei šis siūlymas bus priimtas, visi amerikiečiai, kurie gimė po 1944 metų, turės dirbti iki 68 m. amžiaus ir tik tada gaus pilnas pensijas.

Komisijoje buvo 10 narių. Pilnas raportas bus paskelbtas vasario mėnesį. Pirmininkas kartu yra ir Xerox korporacijos pirmininkas. Jis nurodė, kad ir naujojo prezidento Reagano štabas yra su sirupinės socialinio draudimo problemomis. Svarbiausia problema ta, kad socialinio draudimo mokesčiai dirbantiems vis auga. Žmonės gyvena ilgiau. Jei šiandien amerikiečiai, sulaukę 65 metų amžiaus, sudaro visų gyventojų 11 nuošimčių, tai 2000 metais jie sudarys jau 23 nuoš. Paliakan dabartinį pensijos amžių 65 m., vieno pensininko išlaikymui reikės dviejų dirbančiųjų įnašų. Jei amžių bus pakeltas iki 68 m., o ankstyvos sumažintos pensijos amžius — 65 m., tai vieno pensininko išlaikymui dirbs ir mokesčius mokės keturi dirbantieji, pareiškė McCollough.

Kita komisijos rekomendacija siūlo baigti suvaržymus, kiek pensininkai gali uždirbti. Šiuo metu tik 72 metų amžiaus gali dirbti ir uždirbti, kiek nori. Kiti pensininkai yra varžomi, gali uždirbti tik tarp 3,750 iki 5,000 dol., po to jiems sumažinamos pensijos. Komisija rekomenduoja, kad pensijos būtų apdamos pajamų mokesčiais.

Komisijos pirmininkas apie savo planą kalbėjo New Yorko Wall Street — Astoria viešbuty įvykusiame susitikime.

Vokiečių sutartis su Sov. Sąjunga

Bona. — Vakarų Vokietija, kaip praneša žurnalas "Der Spiegel", pasirašė su Sovietų Sąjunga ilgalaikę sutartį. Vokietijos bankų grupė sutiko duoti sovietų vyriausybei 10 bil. markių kreditą. Sovietai už tuos pinigų grąžins V. Vokietijai apie 3,000 mylių ilgio vamzdžių, kuriais eis natūralios dujos, po 40 bil. kubinių metrų dujų kasmet. Šiuo metu vokiečių natūralių dujų rinkoje sovietų dujos sudaro 16 nuoš., o igyvendinus dabartinę sutartį, sudarys 30 nuoš. Sutartis galios 10 metų. Vokiečių bankai, vadovaujami Deutsche Bank, už paskolą gaus 7.75 nuošimčių.

Arabai nesutaria

Amanas. — Jordane baigėsi septynių arabų valstybių užsienio reikalų ministrų konferencija, kuri turėjo nustatyti darbotvarkę arabų valstybių galvų susitikimui lapkričio 25 d. Neskelbama, ar tas susitikimas iš viso įvyks, tačiau pripažįstama, kad nepavyko susitarti. Palestinitis dalyvis pasakė po konferencijos, kad "arabų pasaulis niekad nebus tiek skiskilęs".

Popiežius Jonas Paulius II-sis atsiviešina su Vakarų Vokietija, kurioje sveikavosi penkis dienas ir aplankė septynis miestus.

Neaiški Irano kalinių padėtis

Irano prezidentas kaltina fanatikus

Alžiras. — Irano parlamento pirmininkas Rafsanjani pasakė korespondentams, kad amerikiečiai įkaitai bus paleisti, kai Amerika išpildys Irano reikalavimus. Amerika principu sutikusi pateikti Irano sąlygas, tačiau „principu“ negana, reikia sąlygas išpildyti. Valstybės departamento sekretorius Muskie labai atsargiai priėmė šį pareiškimą, sakė, kad jis nėra vykdomosios Irano valdžios žodis. Tenka laukti, ką pasakys premjeras. Parlamentui pirmininkas nurodė, kad Irano galėtų jau ryt perduoti įkaitus Alžirui, kuris tarpininkauja šioje byloje.

Kaip žinoma, Amerikos atsakymu Iranui buvo paaiškinta, kad dvi sąlygos: pažadėti nesikviesti Irano reikalus ir atšaukti Irano lėšų užšaldymą Amerikos bankuose galima tuoj pat patenkinti, tačiau sunkiau būtų įvykdyti kitas dvi sąlygas: atiduoti Iranui šacho ir jo šeimos išvežtus tuos ar „panaikinti“ visus Amerikos biznio bendrovių ar privačių asmenų įreikinius, kompensacijų reikalavimus Irano vyriausybei už padarytus nuostolius. Šie du reikalavimai, jeigu principu būtų priimti, turėtų eiti per teisingumo organus ir tas pareikla būtų ilgesnio laiko.

Rafsanjani pareiškė, kad „jei sąlygos bus priimanamos pamazų, tai ir įkaitai bus paleidžiami „pamazu“, mažomis grupėmis. Alžiro įsmaišymą šioje Amerikos-Irano byloje su dideliu nepriturimu seka Irano vyriausybė. Ji žino, kad, atgavusi įkaitus, Amerika atšauks sankcijas Iranui, atiduos jam dar šacho vyriausybės Amerikoje pirktus ginklus, o tas sustiprins Irano kari nes įgais.

Irano prezidentas Bani Sadras vėl atidengė, kokia gili vyksta Irane kova tarp nuosaikiųjų revoliucijos vadų ir fanatiškų islamo dvasiškių: ajatolų ir mulų. Prezidentas, kalbėdamas per Teherano radiją, apkaltino dvasininkus teroro veiksmams ir galios siekimu visomis priemonėmis.

siitiko Italijos užsienio reikalų ministris Emilio Colombo, 19 kardinolų, daug kunigų. Popiežius Jonas Paulius II-sis pareiškė, jog svarbiausias šios kelionės momentas buvo susitikimas su protestantų ir su žydų vadais. Jis pareiškė viltį, kad kelionė prisidės prie Europos žmonių taikos ir gerovės valios ugdymo.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Irako — Irano kare prie Sangerdo įvyko Irako helikopterų mūšis su Irano tankais. Irano skelbia didelių irakiečių nuostolių, kurie, tebetojų nuomone, gerokai „išpušti“.

— Indijon iš Afganistano pagabė gydytojas pareiškė, kad so vietai atvežė į Afganistaną dar 25,000 kareivių. Jie bando uždaryti sieną su Pakistanu.

— Ronaldas Reaganas štabo narys pareiškė spaudai, kad naujosios vyriausybės kabineto pagrindiniai nariai bus aiškūs iki gruodžio 1 d.

— Australija laikysis grūdų pardavimo sovietams boikoto, jei ir kitos valstybės neparduos javų. Kanada rengiasi boikotą šaukti, pareiškė australų lengvosios pramonės ministras Peter Nixon.

— Amerikos biznio bendrovės trečiasis šių metų ketvirtis davė daugiau pelno, kuris per tris mėn. pakilo 7.9 nuoš. Per antrąjį ketvirtį pelnas buvo nukritęs 9.6 nuoš.

— Senatorius Edward Kennedy trečiadienį Washingtono aplankė prezidentu išrinktą Ronaldą Reaganą ir pažadėjo jam savo kooperavimą. Kennedy kritikavo Reagano nutarimą neremti vaikų vežiojimo integracijos tikslais.

— Iranas pasiskundė Raudonajam Kryžiui ir Jungtinėms Tautoms, kad Irako aviacija naudoja mūšiuose cheminius ginklus. Prezidentas Bani Sadras pasakė, jog Iranas atmeta karaliaubas ir tęs kovą iki pergalės.

— Prieš tris mėnesius Sudanas ir Kuba užmezgė diplomatinį ryšius, tačiau šią savaitę Sudano vyriausybė įsakė Kubos ambasadoriui Heriderton Fernandez išvažiuoti.

— Anglijoje žmogžudys, vadinamas „Yorkshire Ripper“, nužudė dar vieną, jau 13-tą jauną moterį. Žudynės prasidėjo prieš 5 metus. Žmogžudys siunčia policijai laiškus, įkalbėtas rekordavimo juosteles, kur jis pajaukia policijos valdininkus.

— Pietų Korėjoje sudužęs keleivinis lėktuvas pareikalavo 13 žmonių aukų. Kilus gaisrui, iš lėktuvo pabėgė 213 keleivių. Žuvo visi 6 igulos nariai.

— Fort Chaffee kubiečių pabėgėlių stovykloje veikia kelios gaujos, kurios terorizuoja gyventojus ir vykdo nusikaltimus. Stovykloje laikomi 7,000 kubiečių.

— Gruodžio mėnesį nafta eksportuojančių valstybių konferencija planuoja vėl pakelti naftos kainas 10 nuoš.

Spaudimas didinti lėšas gynybai

Reagano patarėjai už stiprią gynybą

Bruselis. — Praėjusią savaitę įvyko NATO valstybių branduoliniu planavimo grupės posėdžiai, kuriuose dalyvavo pagrindinių sąjungos valstybių gynybos ministrai. JAV gynybos sekretorius Harold Brown pakartotinai ragino Europos ministerius laikytis savo pažadų ir padidinti lėšas gynybos reikalams mažiausiai 3 nuošimčiais. Kai kurios Europos valstybės jau abejoja, ar tai bus galima įvykdyti, nes jaučiamas ekonominis atoslūgis. Po konferencijos paskelbtame pareiškime pakartojamas NATO noras, kad būtų tęsiamos derybos dėl strateginių ginklų apribojimo, tačiau pirmą kartą buvo išleistas raginimas Amerikai ratifikuoti strateginių ginklų apribojimo sutartį, pasirašytą su Sovietų Sąjunga — Salt II.

Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt pareiškė abejojant ar realu tikėtis, kad NATO valstybės kasmet didins savo išlaidas ginklams po 3 nuoš. Iki 1986 m. Ekonominė padėtis yra tokia, kad kai kurios šalys to pažado negalės įgyvendinti. V. Vokietija tikisi padidinti lėšas gynybai tik 1.75 nuoš. Kancleris pareiškė, jog šių metų pradžioje irgi buvo abejonų, ar bus įmanoma didinti lėšas gynybai, tačiau Vokietija jas padidino 2.8 nuoš. Jo nuomone, per didelis dėmesys nušimčiams yra neracionalingas. Pinigai nėra viskas. Vakarų Vokietija ir kitos Europos šalys turi privalomą karinę tarnybą ir tai yra didelis įnašas į Europos gynybą.

Kancleris pasakė, kad anglosaksų kraštai neturi naujokų šaukimo. Jis nenorės nieko kaltinti ar priekaištauti, tačiau „mes, kurie šaukiame visus jaunus vyrus, esame kaltinami, kad nesirūpiname savo gynyba, nepatirpiname pakankamai lėšų. Mes ir mūsų jaunuoliai Europoje atliekame didelį darbą“, pasakė kancleris Schmidtas.

Dar prieš rinkimus respublikonų kandidatas Ronaldas Reaganas buvo sudaręs patariamąją saulę, kuri ir karinių reikalų grupę, kuri paruošė raportą. Jis nesąžiningai išvengė politikos rodiklių, tačiau, manoma, jame atsispindi Reagano pažiūros. Grupėje buvo nacionalinio saugumo reikalų patarėjas Richard Allen, Hudsono Instituto New Yorko analistas William Schneider, atsargos generolas Richard Stilwell, buvęs JAV kariuomenės vadas Pietų Korėjoje ir kiti.

— Ispanijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

— Vokietijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

— Vokietijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

— Vokietijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

— Vokietijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

— Vokietijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

— Vokietijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

— Vokietijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

— Vokietijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

— Vokietijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

— Vokietijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

— Vokietijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

— Vokietijos kancleris Helmut Schmidt trečiadienį buvo New Yorke, kur susitiko su Jungtinių Tautų sekretoriumi Kurt Waldheimu, o vakar atvyko į Washingtoną ir tarėsi su prezidentu Carteriu. Baltuose Rūmose kancleris viešėjo tik iš jų išvykus naujai išrinktam prezidentui Reaganui. Šis nedėjo pastangų susitikti su kancleriu, nes valstybinis protokolais to neleidžia. Iki jo inauguracijos pilnateisui prezidentu lieka Carteris. Kancleris tikėjosi susitikti kelis Reagano patarėjus ir senatorius Howard Bakerį, kuris numatomas senato daugumos vadu.

KALENDORIUS

Lapkričio 21 d.: Rufas, Amelberga, Silkenis, Eibarė.

Lapkričio 22 d.: Filemonas, Cecilija, Steikintas, Dainė. Saulė teka 6:45, leidžiasi 4:26.

ORAS

Apsiniauke, temperatūra diena 50 l., naktį 35 l.

SPORTO APŽVALGA

Redaguoja Vyt. Grybauskas
Telef. — namų 847-17294144 So. Maplewood, Chicago, IL
Išrašo 269-7557 60632NEKOKIOS
NUOTAIKOS IŠ
SUVAŽIAVIMO

Metiniai ŠALFAS-gos suvažiavimai praeina kasdieninės rutinos ženkle. Nebuvo skirtingas ir šis.

Pereitais metais įrikiuotos naujos pajėgos į PLB, JAV ir Kanados LB viršūnes sporto vadovų postuose, davė vilčių, kad fizinis lavinimas ir bendrai platesnis šios linkmės darbas sustiprės. Tačiau, atrodo, kad tam reikės dar daugiau laiko.

Šiame suvažiavime svarbiausia truko plano ateities darbams. Pereitų metų veikla peržvelgta pranešimais žodžiu ar raštu. Ilgiau sustota prie išvykos į Australiją. Dėl finansinių sunkumų apsiribota mergaičių tinklinio ir jaunių krepšinio komandomis.

Liūdniau nuskambėjo ŠALFAS-gos istorijos leidinys, kurio koordinatorius S. Krasauskas nusiskundė visų abejingumu, dažnai visiškai neatsakant į laiškus. Nutarta šį klausimą, o taip pat ir dėl PL Dienų sporto skyriaus, plačiau aptarti gruodžio mėn. Chicagoje.

Kitų klausimų eigoje buvo priimtas ir sąjungos krepšinio vadovo R. Korzono atstataidymas. Aptartas sekančių metų varžybinis kalendorius su pagrindinių žaidynių vieta Baltimorėje gegužės 16-17 d. Ten taip pat numatoma įjungti plaukimą ir stalo tenisą. Kitų šakų dar nenustatytos datos bus paskelbtos vėliau.

Buvo tikėtasi aiškesnių ateities planų, kas liečia lituanistines mokyklas ir LB padalinius. Šioje srityje darbas yra pradėtas ir, atrodo, ant gero kelio, tačiau reikalingas sąjungos ir LB stiprios paramos, ir bent šiuo momentu, rimtesnio testinimo. Gal būtų sveika buvę ten pat tuoj po suvažiavimo mažesniai būry tarp centro valdybos, LB sporto atstovų ir lituanistinių mokyklų fiz. auklėjimo pareigūnų šį klausimą plačiau paliesti ir labiau išsijudinti.

Nepaliestas liko stovyklų klausimas, ypač kadru paruošimui, o taip pat ir tikslesnės darbo krypties nustatymas tarp sąjungos ir LB sporto vadovų.

Suvažiavime dalyvavo PLB pareigūnas V. Kleiza, davė eilę paaiškinimų ir atsakinių į klausimus. Suvažiavime dalyvavo 37 klubų atstovai su 56 balsais.

Reikia tikėti, kad bent dalis šių uždavinių bus išjudinta 1981 metais. Susumavus suvažiavimas praėjo tvarkingai.

Br. Keturakis

G. RIMKŪNIENĖ
FORMOJE

Grazina Rimkūnienė, daugkartinė lietuvių ir pabaltiečių meistrė ir Vimbledono klubo teniso instruktorė vis dar aktyviai ieškiasi amerikiečių turnyruose ir šiuo metu yra ypatingai geroje formoje, tikriausiai žaidžia geriau negu bet kada.

Pakutiniame turnyre Vimbledono klube, kuriame dalyvavo 32 žaidėjos, daugiausia taip pat teniso instruktorės iš viso Mid-West regiono, Grazina laimėjo pirmą vietą, finale nugalėjusi D. White ir Milwaukee 6-3, 6-4. Tokių turnyrų laimėtojų duodamos piniginės premijos.

LAUKO TENISAS

R. TALLAT-KELPSAITĖ
KVALIFIKUOJASI
AUSTRALIJAI

Pereitą šeštadienį Vimbledono klube įvyko kvalifikacinis — persižadimo turnyras mergaičių klasėje. Rūta Tallat-Kelpšaitė iš Peorijos atvyko pasiruošusi ir su aiškia intencija kvalifikuotis kelionei į Australiją su Amerikos ir Kanados lietuvių sportininkais. Ji tą vietą sau užsitikrino lengvai įveikdama R. Bakaitę net 10-0 ir L. Ragaitę 10-2. Rungtynės prieš Ragaitę, nežiūrint pasekmės, buvo gan įdomios ir neblogo lygio. Ragaitė turi puikų ir aštrų abiejų rankų smūgį iš kairės pusės, tačiau to neužteko. Rūta žymiai lengviau prieina prie sviedinių, stipriau servuoja ir tikslesniais smūgiais nesunkiai užsitikrino pergalę.

Rūta Tallat-Kelpšaitė

L. Ragaitė liko antroje vietoje, nugalėjusi R. Bakaitę 10-5.

I šią kelionę dar pretenduoja R. Jasaitytė iš New Yorko. Ji yra 16-ta visam Rytų Amerikos pakraštyje savo amžiaus grupėje, neseniai puikiai pasirodžiusi keliuose amerikiečių turnyruose. Ji turėjo dalyvauti ir turnyre Chicagoje, tačiau per vėlai apie jį sužinojo. Jei ji dar pareikštų norą dėl kelionės į Australiją, turėtų, žinoma, persižaišti su Tallat-Kelpšaitė šias rungtynes suorganizuotų Chicago lietuvių teniso klubas.

LOS ANGELES
„BANGOS“ ŽINIOS

Šiais metais Los Angeles sporto klubas „Banga“, kaip ir pernai, turi smarkią krepšinio komandą. Vedama gausus trenerio Algimanto Varno, komanda turi daug potencialo.

Banga priklauso Santa Monikos krepšinio lygai. Priklauso net septynios komandos. Rungtynės vyksta kas trečią dieną Santa Monica High School, tarp Pico ir Kervitos gatvių. Bangos pirmos rungtynės įvyko lapkričio mėn. 5 d. Per pirmas rungtynes teko žaisti prieš pernai metų čempionus. Nenuostabu, kad mūsų komanda pralaimėjo, tačiau lengvai nepasidavė. Valeika surinko 13 taškų, Juozas Šepikas 9, Oslapas ir Uldukis abu po 8, Dallou 6 ir Janukaitis 2. Dar komandoje žaidžia K. Kantas, A. Mikuckis ir R. Jocas — kapitonas.

Tikiuos, kad komanda įšils ir šiais metais nusisės pirmos vietos trofėją.

Aktyviai ieškiasi ne vien krepšinio komanda. Lapkričio 1 d. Pabaltiečių turnyre moterų tinklinio komanda paėmė antrą vietą.

„Bangos“ klubo sportininkams duoti progos pasitirti ruoti yra ruošiami „Sporto vakarai“. Kas penktadienį, nuo 7 iki 9 val. vakaro, Lincoln High School bus išnuomojama lietuvių sportininkų naudojimui. Už tą malonumą reikės mokėti nuomą kartu su draudimu. Susidaro nemažai išlaidų. Prašome visų sporto mėgėjų padėti mūsų komandom plėsti lietuvių vardą sporto gyvenimo eigoje. Aukus prašome siųsti „Banga“, Algis Šekas, 10281 Jon Day Drive, Huntington Beach, CA 92646. Iš anksto dėkojame ir iki pasimatymo sekančią savaitę krepšinio rungtynėse!

Ilona Bužėnaitė,
„Bangos“ korespondentė.

A. Bakaitis, Chicago lietuvių teniso klubo pirmininkas.

KELIONĖ Į
AUSTRALIJĄ
SUFORMUOTA

I pereitame sporto skyriuje J.Ž. keliamus klausimus, neišskumus ar galimus nusišlymus organizacinis komitetas sąjungos suvažiavime Toronte ir tuoj po jo Chicagoje rado atsakymus į visus klausimus, išsprendė nesusitarimus ir galutinai suformavo visą kelionę. Gautas ir lektuvų vietos iš Los Angeles į Sidnėjį, liko dar maža problema pasiekti Los Angeles, bet turėtų tuoj išsispirti.

Tad galutinai Š. Amerikos lietuvių sportininkų grupę sudarys mergaičių tinklinio rinktinė, jaunių krepšinio rinktinė, viena mergaičių tenisininkė ir vyrų tinklinio komanda, vykstanti savo lėšomis. Mergaičių tinklinio komandos sąstatą davėme prieš keletą savaitų. Jaunių krepšinio rinktinę sudarys: Liškūnas Vytautas, Chicago Neris; Siliūnas Donatas, Chicago Lituanica; Kalvaitis Robertas, Hamiltono Kovas; Karpis Jonas, Toronto Vytis; Zylė Algis ir Miškinis Algis, abu iš Clevelando Žaibo. Komandos treneris Lenis Kedys, ilgametis Žaibo žaidėjas ir jaunių komandos treneris. Mergaičių teniso atstovė paaiškės po rungtynių tarp R. Tallat-Kelpšaitės iš Peorijos ir R. Jasaitytės iš New Yorko. Vyrų tinklinio komandą sudarys: Tomas ir Juozas Gedvilai, Ritas Ziupsnys, Edvardas Rožė ir Juozas Kazlauskas — visi iš Chicago. Komandą papildys jaunių krepšioninkai V. Liškūnas ir J. Karpis. Prie grupės savo lėšomis, kaip ir L. Kedys, dar prisidėjo Irena Sventickaitė iš Detroito Kovo. Ji papildys mergaičių tinklinio komandą, padės vado-

vauti ir bus kelionės korespondentė.

Tuo būdu, dėl lėšų stokos apkarpius kiek grupės sąstatą, visa kelionė įgauna reikiamą formą. Australija dar laiku gaus dalyvių pavardes, turės pakankamai laiko sustatyti programą ir pasiruošti priėmimui. Žinoma, bus patenkinti, išvydę Amerikos lietuvių krepšioninkus ir bent vieną tenisininkę.

Pasiruošimo jau numatytos ir rungtynės. Jos įvyks Clevelande, lapkričio 30 d. Prisikeliu parapijos salėje. 12 val. žais mergaičių tinklinio rinktinė prieš kanadiečių rinktinę, sudarytą iš latvių, estų ir lietuvių, o 1:30 val. mūsų jaunių krepšinio rinktinė prieš latvius. Kaip jau buvo skelbta, lapkričio 29 d., šeštadienį, Clevelande Scarborough College salėje nuo ryto 10 val. vyks pabaltiečių tinklinio pirmenybės.

VALDYBA PERRINKTA

Po sėkmingų „round robin“ varžybų pereitą šeštadienį Vimbledono klube, kur dalyvavo apie 50 žaidėjų, įvykęs klubo susirinkimas buvo trumpas. Chicago lietuvių teniso klubas pirmininkui A. Bakaitiui pareiškė, kad valdybą sudarys dar metus laiko nešti šias pareigas, klubo nariai tam vienbalsiai pritarė. Šią valdybą sudaro pirm. Algis Bakaitis, Ild. Antanas Kušeliauskas, sek. Renata Žilionienė ir narė Dalia Stankaitienė.

FUTBOLAS

IŠ EUROPOS
TAURĖS VARŽYBŲ

Antrojo rato kai kurios rungtynės:

— Meisterių taurės varžybose: FC Liverpool — FC Aberdeen 4-0, Bayern Muenchen — Ajax Amsterdam 1-2, Int. Milan — FC Nantes 1-1, Sp. Maskva — Esbjerg FB 0-2, Arm Sofia — SZ. Beuthen 1-0, Real Madrid — Hon. Budapest Ž-0, R.S. Belgrad — FC Basel Ž-0.

— Taurės laimėtojų varžybose: Fort. Duesseldorf — Th. Watersheid 1-0, West Ham Utd. — Polit. Timisoara 0-1, Dyn. Tiflis — FC. Waterford 4-0, Sl. Sofia — Sp. Prag 3-0, Newport County — FC Haugar 6-0, Benf. Lissabon — Mal-moe FF Ž-0.

— Dėl UEFA taurės: Hamburg, SV — PSV Eindhoven 2-1, FC Koeln — FC Barcelona 4-0, AC Turin — FC Magdeburg 0-1, Widz. Lodz — Juv. Turin 3-1, (pirmosios 1-3), lenkai laimėtojai baudų mušimu 4-1, AS. ST. Etienne — FC St. Mirren Ž-0, Dyne Dresden — FC. Twente 0-0, Ipswich Toen — Boh. Prag 0-2, YFB Stuttgart — Frankfurt am Oder 2-1, SC. Lokoren — Dundee Utd. 0-0 ir t.t.

Pirmiau suminėtos komandos žaidžia toliau.

Brazilija. Buvusi brazilų futbolo žvaigždė Garrincha, kuris daug prisidėjo prie Brazilijos laimėjimo Pasaulinių pirmenybių 1958 ir 1962 metais, dabar gyvena iš viešosios pašalpos. Stengiamasi jį pateisinti futbolio demonstravimu jaunimui varguolių kvartaluose, tačiau tai tik ant popieriaus. Būna sunku šią alkoholio ir kepenų ligos paveiktą buvusią žvaigždę pristatyti kritiškai jaunųjų publikai. Metų pradžioje laikraštis „Veja“ paskelbė, kad Garrincha jau miręs, bet tai buvo tik gandai. Visų nustebeimui jis pasirodė Rio garsiajam karnavale, kaip atstovas iš geresnių laikų. Pinigus, kuriuos už tai gavo, jis lengvai pragrėdė. Garrinchos gyvenimo istorija yra istorija žmogaus, kuriam garbė ir pinigai neatnešė laimės.

Vytautas A. Kriksčiūnas

LATVIŲ KALBA
ŠVEDIJOS
MOKYKLOSE

Pagal Švedijos valstybės švietimo įstatymą, švedų mokyklose galima mokytis latvių kalbą, jei vaiko namų kalba (Hemssprak) yra latvių (ar turėtų būti) ir jei vienas iš tėvų yra latvis. Priimtas įstatymas, kad duotų vaikams galimybę išmokti savo kilmės kalbą ir kultūrą. Pasinaudojimas šia teise skatina vaiko dvasinius gabumus ir sustiprina priklausomybės savijautą prie latvių bendruomenės.

Visi miestai ir valsčiai yra įpareigoti suteikti galimybę latvių vaikams mokytis latvių kalbą pradžios mokykloje ir gimnazijoje. Latvių kalba dėstoma 2-4 valandų savaitėje per pamokas, arba susitarus su mokyklos vedėju. Apie latvių kalbos mokymąsi mokins gauna atžymėjimą švedų mokyklos pažymėjime.

Latvių kalbos dėstytojai mokamas nustatytas atlyginimas. Švietimo įstatigos laikinai nereikalauja kad latvių kalbos dėstytojas būtų mokytojas. Už latvių kalbos mokyklinės knygas tam tikrą dalį apmoka švedų mokyklos.

Visuose Švedijos miestuose pradėta ruošti suaugusiųjų grupės norinčių pasimokyti latvių kalbos, ypač mišrių šeimų nariams. Pageidaujama jau dabar tokias studijų grupes užregistruoti pas švedų mokslo institucijas. Tai užtikrina algą mokytojai ir mokyklinių knygų aprūpinimą.

Mokyklų programos ir knygos gaunamos vaikų darželiams, pradžios mokykloms ir gimnazijoms. Didžiausią knygų dalį parūpina A. L. A. (Amerikos lietuvių sąjunga). Jas galima užsakyti Švedijoje knygyne pas — I. Gutmanis, Mellanvaegen 7, 43050 Kallered. A.T.

KUO JIE
NUSIŽENGĖ

I latvių tautinį fondą Stockholm patako keli Rygos čekos tardymo, kratų, knygų ir kitų daiktų konfiskavimo protokolai, kurie nušviečia okupuotos Latvijos gyvenimą. Protokoliai datuoti 1978 m., bet čekos teroras prieš apkaltintuosius tęsiasi dar ir šiandien. Kuo jie nusižengė? Jie pareikalavę leisti laisvai reikšti savo mintį, literatūros veikalus spausdinti be cenzūros (Alfreds Stinkurs) ir kitas Vakaruose praktikuojamas kasdieniškas laisves — politiškas diskusijas.

Kaip čeka apsidirbo su Alfredu Stinkurų Cėsų rajone, Skujėnuose? Kratos protokolai rodo, kad konfiskavimas šapirografas. Su juo A. Stinkurs daugino savo eilraščių rinkinį „Sapnai ir apmąstymai“. Žinoma, knyga laikoma nelegaliai išleista (1977) ir konfiskuota, nors jos išplatinta tik nedaug tarp įvairiai mąstančios inteligentijos. Ta knyga negrąžina valdymo režimo. Pas A. Stinkurą rasta ir politinio turinio raštų, tačiau jie ne Stinkuro rašyti. Politiniai manifestai sklaidžiami po visą okupuotą Latviją. Ar A. Stinkuro dienos bus jau greit suskaičiuotos?

Čekos barbarų užpuolimas — taip galima sakyti apie čekistų įsilaizimą į I. Galvinius butą Rygoje. Ten buvo konfiskuota kelios dešimtys latvių nepriklausomybės laikais išleisčių knygų, JAV prezidento Karterio atvaizdas ir daug kitų dalykų — kone visa kultūros istorinė biblioteka sunaikinta. Kuo nusižengė I. Galvina?

Čekos kratos protokolai (taip

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumėras nesimintami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumėra mokama iš anksto			
	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisyti prisiima. Nesuaukštinti straipsniai nesaugo. Juos grąžinti tik iš anksto susitarus. Redakcija, už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Prof. dr. BRONIO J. KASLO
THE BALTIC NATIONS
naujas anglų kalboje veikalas, kurį sudaro trys dalys. Pirmoji pateikia Baltijos Valstybių istoriją bei politinę struktūrą, antroji — saugumo siekius ir integraciją, trečioji — II D karo įtakos analizę tautinių ir tarptautinių požiūrių. Veikalas gražiai iliustruotas ir tinka bet kokiai progai amerikiečiams įvertinti kaip dovana. Kaina \$12.00. 320 pusl. Užsakyti paštu.

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street
Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai pridėda 60c mokesčių ir persiuntimo įlaidoms.

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
VINCAS BRIZGYS
Teisinių daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, IL
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinėto perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antrad. ir penkt. 10-4 šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Išrašo jo buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: 0lympic-2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 8-13 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvio gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10, ryto iki 1 v. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422, 372-5222, 286-6676
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofsai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 3-6195
DR. V. TIMONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą.

JUNGTIES BEIEŠKANT

Ankstyesnė lietuvių imigracija buvo labiau prižiūrima, tam tikros vietos. Kalbos nemokantieji atvykęsiai atglauskavosi ir anksčiau atvykusių kolonijai ir čia nerūdavo pasilikti prie savo pažįstamų, prie darbuvių, kurios nereikalavo kalbos mokėjimo, kaip skerdyklos, kasyklos, prie lietuvių parapijų, kurios jiems nuolat priminė, kas buvo paliktoje tėvynėje brangaus.

Naujausiu ateivių sąlygos kitos. Daugelis jų jau su profesijomis, su kuriomis gali pragyvenimą rasti bet kur. Daugeliui nesunkiau įsisavinti anglų kalbą. Naujieji čia išaugę ir išauklėti intelektualai turi dar platesnių pažinti ir galimybių. Kasdien didėja skaičius pensininkų, kurių prieš dešimtmečius, nesant socialinio draudimo, kaip ir nebuvo. O pensininkas visur gaus tą patį čekį, tai jis ir pasiieško kur šilčiau, kur vilioja vandenynų bangos, kur gal net ir pragyvenimas lengvesnis, kur nenumatoma taip greitų rasinių įtampų.

Dėl visų šių ir kitų priežasčių ateivių lietuvių išsisklaidymas didėja greičiau nei tempu ir nėra vilties jį sulaukyti, priešingai, tenka pramatyti, nors ir apgailestaujant, dar didesnį išsisklaidymą.

Vis dėlto ir šitokiose sąlygose reikia ieškoti jungties. Nėra abejonės, kad šioje srityje pirmą vietą užims lietuviškas laikraštis. Kur lietuvis išiešvėbūtų nublokštą, jis negali skirtis su lietuvišku laikraščiu. Neturėtų jo gaudinti po šiek tiek kylančią prenumeratą. Brangsta popierius, dažai, paštas, tarnautojų atlyginimas. Redaktoriai negauna tokio atlyginimo, kaip šoferiai, statiniai, mūrininkai ar kiti panašūs unijistai, o jei norima gabesniuosis žmones prie redakcijų prilaikyti, reikia sudaryti ir jiems pakenčiamas gyvenimo sąlygas, kad jie net ir lėšų atžvilgiu nebūtų labai daug atsiliekę nuo savo kitų profesijų kolegų. Naujai susituokusiųjų porai viena pirmųjų dvanų gali būti lietuviško laikraščio prenumerata. Laikraštis bus jiems jungtis su kitių kontinentu lietuviams.

Lietuvių išsisklaidymo pavojų turėtų įžvelgti ir organizacijos. Prie kiekvienos iš jų turėtų būti centriniis skyrius, prie kurio gali priklausyti gyvenantieji bet kuriame tos valstybės kampe. Galima palaikyti korespondentinį ryšį, bet reikia kad koks nors ryšys pasiliktu.

Nuoširdų lietuvišką ryšį ugdyti padeda ir lietuviškos plokštelės. Berenkančios dovanas, nereikia jų užmiršti. Gausenės jų skaičius gali teikti galimybes ir toliau nuo kitų lietuvių nublokštoms šeimoms turėti lietuviškos muzikos vakarones, po darbo šeimai klausantis plokštelių. Net galėtų būti organizuojamas apylinkės lietuvių pasikeitimas turimomis lietuviškomis plokštelėmis mainais ar abipusiu pasiskolinimu. Latviai turi nuolatine skrajojantią savo scenos darbuotojų grupę. Sudarymas tokių meninių grupių galėtų sudaryti sąlygas lankytis ir mažesnėse kolonijose ir palikti šiltą lietuvišką kultūrinę nuotaiką. Atsimename, kaip Vokietijoje

tarp katalikų, gyvenančių išsisklaidę protestantų masėse, važinėjančių kunigų lankymasis jų tautos pamaldomis nešdavo nemažą religinę nuotaikos pakilimą. Žinoma, išeivijoje nelabai turime kunigų, kurie galėtų važinėti, kitus jau ir amžius labiau padaro sėsliais. Tačiau negalima sakyti, kad jau visiškai nieko šioje srityje negalima padaryti. Neseniai išėjusioje monografijoje apie kun. Juozą Želvį skaitome, kaip jis uoliai važinėdavo po lietuviškas apylinkes, sodybas, telkdamas pirmuosius lietuvius ateivius bendrai savai maldai. Pagaliau, čia nereikia laukti iniciatyvos vien tik iš kunigų. Gali ir patys pasauliečiai kviesti kartkartėmis atvykti kunigą su lietuviškomis pamaldomis, kurios gali atnešti daug lietuviškos atgailos.

Gal būtų visai vietoje susirūpinti plėtimu korespondencinio susirašinėjimo. Jeigu nuošaliau augantis vaikas gali susirašinėti su kuriuo didesnės kolonijos lietuviu, labiau norės suprasti lietuviškus laiškus, labiau norės pats geriau lietuviškai parašyti, kad kažkur toli esantis draugas nesijuoktų. Ypač praverstų lietuviškai susirašinėti gyvenančiams skirtingų kalbų valstybėse. Nėra jau ko bekalbėti apie didžiulę stovyklų reikšmę šį uždavinį sprendžiant.

Šiuos išsisklaidymo reikalus svarstant reikia pasidžiaugti Lietuvių pedagoginio instituto sumanymu ruošti specialią vaizdinę medžiagą, kuri bus pritaikyta panaudoti ir toliau atsiskyrusiems lietuviams.

Galėtų būti pasvarstyta ir galimybė įvairiose vietose gyvenančioms šeimoms keistis savo jaunimu. Šiuo būdu patektų į lietuviškas kolonijas, labiau jausis lietuviškas.

Lietuviškų nuotaikų stiprinimui padeda lietuviškos jaunimo stovyklos, mūsų lietuviškos mokyklos, į kurias rūpestingai tėvai vežioja vaikus net šimtus mylių. Gal būtų įmanoma organizuoti ir skolinimą lietuviškų filmų, įrašant svarbesnius įvykius, kaip šokių, dainų šventes ir paskiau vežiojant po įvairias vietas ar duodant skolinis už prieinamą atlyginimą. Dabar jau yra augantis skaičius šeimų, kurios turi nedidelius projektorius galinčius mažesnius filmus rodyti ir namuose, o tokie filmai išsibarsčiusiems ateivių šeimoms būtų itin naudingi.

Nėra abejonės, kad ir tolimesnį nuotolį atkrisit lietuvių šeima gali palaipsniui susvetimėti, bet tuo labiau mes tą vyksmą lėtinsime ar jį šalinysime, juo ilgiau išliks savos net ir toliau nublokštoms lietuviškos šeimoms.

Prabėgomis suminint, matyt, kad yra ne taip jau mažai priemonių išsisklaidžiusiose lietuviuose jungti palaikyti. Čia labai plati dirva privačiai iniciatyvai, bet taip pat ir organizacijos galėtų svarstyti apie gyvensnį ryšių ugdymą su savo padaliniais kitose valstybėse ir su savo nariais, išsisklaidęsiais kitur. Neturėtų būti jokių nuotolių, kurie galėtų visiškai išskirti lietuviškas širdis.

J. Pr.

— Jūs netikit į meilę, ponai?

— Papartinė tyliai nusijuokė.

— Jūs ir meilė — nesuderinami dalykai.

— Kartais įvyksta tokie pokštai.

Nuo ano šeštadienio jūsų akys blaško mano susikaupimą. Visa valia kovojau su tuo naujuoju savo gyvenimo reikišku, bet, deja, nesėkmingai.

R. Spalis

(iš „Atlyginimas“)

Philadelphijoje LMKF Žmogaus teisių komiteto suruoštamame simpoziume su filmu „Prisonland“ komiteto narė Regina Raubertaitė praveda diskusijas. Prie stalo programos dalyviai amerikiečiai. Iš kairės: Amnesty International USA Affiliate direktorius G. Elston, Cardinal's Commission in Human Relations narė ses. G. Coleman ir Reader's Digest vyresnysis redaktorius K. Tomlinson.

Nuotr. A. Bagdonavičiūtės

Rusų norai prieš laisvųjų pasipriešinimą

SOVIETŲ NEPALIAUJAMOS PASTANGOS

UŽVALDYTI PASAULĮ

P. GAUCYS

Minint bolševikų revoliucijos 63 metų sukaktį, keliamas klausimas, ar Kremliaus vadai pasitenkins dabar jo valdomais plotais, ar toliau mėgins plėstis, ar yra riba jų ambicijoms? L. Brežnevą, neseniai davė atsakymą ir tą klausimą: „Vargu ar rasime pasaulyje tokį kampelį, kuriame sovietai neturėtų savo interesų ar įtakos“.

Kai kurie tyrinėtojai pažymi, kad geriausią atsakymą duoda patys sovietų veiksmai. Jų tarpe: Maskva savo įtaką išplėsti siūnčia ginklus ir kursto maištus Afrikoje ir kitose trečiojo pasaulio šalyse; Maskva stato ir vis didina „mėlynųjų vandenų“ karo laivyną, kad galėtų pasipriešinti Rytų Europoje ir baisiai biravimui Atlanto, Ramiojo ir Indijos vandenynuose; sutartimis, ūkine pagalba ir veiklia diplomatija stiprina savo įtaką neišsivysčiusiose kraštuose; Raudonosios armijos divizijos tebestovi ir tebesaugo didžiausią imperiją Rytų Europoje besiverždama prie Indijos vandenyno, Maskva okupavo Afganistaną.

Kadaise ir Rusijos carai to paties siekė: sudaryti užtvaras

prieš įsiveržimams sulaikyti, užkirsti kelią Kinijai prieiti prie Sibiro turtų ir žaliavų, prasižėmę prieš šiltųjų uostų pietuose, ir jeigu galima, prie Vidurinės jūros. Tačiau dabartiniai Rusijos valdovai turi kitą svarbų akstiną, kad neišvengiamai komunizmas visur įsigalėtų, netgi ir kapitalistiniuose Vakaruose. Tuo būdu ir ideologija tarkininkauja jų pasaulinėms užmačioms skatinti, kaip pvz., siūnčiant ginklus Etiopijai, Pietų Jemenui, o anksčiau Egiptui, Somalijs ir kitur. Bet svarbiausias Sovietų rūpestis visad buvo apsaugoti savo sienas bei valdomas sritis nuo priešų įsiveržimų. Besivadovaudami ta baimė, jie okupavo Baltijos valstybes, įsivyravo Rytų Europoje ir baisiai biravimui Atlanto, Ramiojo ir Indijos vandenynuose; sutartimis, ūkine pagalba ir veiklia diplomatija stiprina savo įtaką neišsivysčiusiose kraštuose; Raudonosios armijos divizijos tebestovi ir tebesaugo didžiausią imperiją Rytų Europoje besiverždama prie Indijos vandenyno, Maskva okupavo Afganistaną.

Kadaise ir Rusijos carai to paties siekė: sudaryti užtvaras

nių ryšių ir didesnės ištikimybės sovietinio pobūdžio santvarkai. Jeigu tai nepavyks pasiekti, jeigu, pvz., Lenkijos darbininkai pereis ir atvirą politinę opoziciją, Maskva nesusvyruos vartoti karinę jėgą užgniaužti tokį jų maištą. Sutruksindama tautininkus, kilmus Vengrijoje ir Čekoslovakijoje Maskva labai nusmuko pasaulio akyse ir nukentėjo ūkiniai santykiai su Vakarais. Bet ir tokia kaina rusų nesulaukė.

Sunku atspėti, kaip Sovietai laikysis dabartiniu dešimtmėčiu. Mirus Jugoslavijos prezidentui, ar jie įpirs Jugoslaviją grįžti Maskvos globon? Ir ideologiniu atžvilgiu Jugoslavija labai gadinama Maskvai reikalus. Jugoslavija yra komunistinė, bet nepriklausoma nuo Maskvos. Ji padarėsi Rytų ir Vakarų komunistų atspalaiduoti nuo ryšių su sovietais. Įsipainioję Afganistane ir iškilus lenkų darbininkų išsilaisvinimo judėjimui, Sovietai kol kas susilaiko nuo griežtesnių posukių Jugoslavijoje.

Antras svarbus Maskvos tikslas, užsienyje plečiant savo interesus ir pakertant Vaka-

LATGALIŲ INSTITUTO SUKAKTIS

Indianapolėje, Latvių bendruomenės centre, įvyko Latgalių Tyrinėjimų institute (L.P.I.) 20 metų veiklos paminėjimas. Latgalos senovė, proistorė, latgalių kalba, raštija, folkloras, etnografija ir pan. iki šiol mažai tyrinėta ir dokumentuota.

Latgalos istorija yra liūdna. Latgaliams nuošalės ir vergijos metai po lenkų ir rusų viešpatavimo yra buvę žiauresni, negu kitiems ir latviams po švedų ir vokiečių viešpatavimo. Latgala šiandien yra pasmerkta galutinai pražūčiai. Iš Latgalos Abrenos apskritys rusų atimta šeši valsčiai. Ties Daugpilio, prie Dauguvos statoma hidroelektrinė jėgainė ir į jos ežerą paskės du Latgalos valsčiai. Tautybės išlikymui būtina ir latgalių kalba, kuri ten vartojama katalikų bažnyčioje. Latgalos katalikų bažnyčiose šv. Mišios laikomos lotynų kalba, bet pamokslą kunigas sako ir šventos giesmės giedamos latgalių kalba.

Laisvajame pasaulyje latgalių visuomenininkų ir akademikų grupė su F. Teirumnieku, M. Bukšu, B. Brisku, L. Latkovskiu, V. Lociu, A. Spogiu, J. Leliu ir kit. 1960 m. įsteigė L.P.I. tikslu tyrinėti ir dokumentuoti Latgalos praeitį ir dabartį.

Latgalių Tyrinėjimų institutas

per prapėjusius 20 metus yra įvykdęs didelį ir vertingą darbą latgalių kalbos, folkloro ir etnografijos tyrinėjimų ir dokumentavimo srityje. L.P.I. tyrinėjimai apie Latgalą yra surinkti ir išleisti Acta Latgalica knygoje. Iki šiol išleista šešios knygos, septinta spausdinama. Beto yra išleistos mokslo knygos Latgalos tyrinėjimų srityje: Autoriai — M. Bukšs, prof. L. Latkovskis, pr. S. Skūtans, V. Locis ir kit. Leidėjas — Latgalių leidykla. L.P.I. parama ir pagrindas buvo Andrijaus Jurdžio fondas, Latgalių leidykla su V. Lociu. Didžioji dalis latgalių knygų tremtyje išleista A. Jurdžio fondo lėšomis, dideli nuopelnai ir padėka priklauso V. Lociu.

Latgalos Tyrinėjimų institutas kviečia visus tautiečius paremti jų darbą aukomis ar nario mokesčiu \$10,- per metus, pasiunčiant L.P.I. kasiniškai I. Prižvoits, 18 Albert Drive, Indianapolis, Indiana 46227, USA. L.P.I. jau iš anksto dėkoja už kiekvieną patarimą kaip šį darbą plėsti ir nuveikti.

Apie Latgalos Tyrinėjimų institutą 20 metų veiklos paminėjimą „Latvijos“ laikraštyje nr. 40, X — 25 d. parašė J. Dinants ir M.D.

A.T.

ry įtaką, yra pasitaikančių progų išnaudojimas. Sovietų įsikūlimas į Afrikos Rago sritį yra puikus to pavyzdys. Ragas tiesiasi palei svarbiausius naftos gabenimo kelius. Jis atidaro priėjimą prie kunkuliuojančios Vidurio Afrikos bei abiejų sovietų atžvilgiu nusiteikusių arabų kraštus. Pasinaudodama Somalijos ginklų turimi susidarimu su JAV remiama Etiopija, Maskva įsisteigė Somalijs, ją visokeriopai apginkluodama ir sustiprindama kovai prieš Etiopiją. Tačiau Etiopijoje įsigalėjus marksistinėi santvarkai ir susipykus su JAV, Maskva persimetė į Etiopijos pusę, viską praradama Somalijs.

Stebėtai yra įsitikinę, kad nesibaigiančios Maskvos pastangos įsitvirtinti Persijos įlankos pakrantėse yra noras sutrukdinti naftos tiekimą Vakarams. Afganistano okupacija tą grėsmę dar labiau padidina ir kartu rodo sovietų sugebėjimą kariškai įsitvirtinti tolimose pasaulio dalyse.

Sovietai susilygino su JAV strateginių ginklų srityje, o kai kuriais atvejais netgi jas pralenkė, jau nekalbant apie sausumos kariuomenės daug didesnį pranašumą. Dabar jie jau turi galingą karo laivyną,

galintį rungtyniauti su JAV ir, reikalingi esant, pamesti karus ir ginklus į tolimes pasaulio vietas. Ligi Afganistano invazijos, Maskva vengė tiesiogiai įsikisti į užsienyje vykčius karus ir juose panaudoti savo kariuomenę. Visai priešingai elgėsi JAV, kurios Vietnamo kare prarado beveik 58.000, o Korejoje 54.000 karių. Sovietai taip pat neturi kokių sunkumų kai jų karinės pastangos užsieniuose nepavyksta. Niekas neklika triukšmo, kai jų karinius patarė išvaro iš Egipto, Somalijs, Sudano. Kubiečiai, ne rusai žūna Angolėje. Į Ogadono kovas įsivėlė Somalijs ir Etiopijos kariai, o ne rusų. Kas dar svarbiau, sovietuose nėra opozicijos partijų, kurios keltų skandalą, klausdamos, kas prarado Egiptą?

Aplamai, vyrauja įsitikinimas, kad dabartinis dešimtmėčių sąlygos sovietams plėstis už savo ribų nebus palankesnės nei anksčiau, atsižvelgiant į jų nesėkmes Afganistane ir darbininkų grėsmę Lenkijoje. Tačiau Maskva visvien mėgins, nes progų nestigs. Nepaliaujamai naikins JAV įtaką besivystančiuose kraštuose ir rems „išsilaisvinimo karus“.

NEW YORKAS

PETRAS MATEKŪNAS

16

New Yorkas: mokslo ir meno centras

New Yorkas yra didžiausias meno ir mokslo centras ne tik JAV, bet visame Vakarų pusrutulyje. Žymiausias mokslo institucijas, kuriose jaunimas siekia mokslo yra Kolumbijos, St. John, New York City, Queens ir kiti universitetai; Rockefellerio institutas ir kitos aukštosios mokslo įstaigos, kuriose studijuoja apie 300.000 studentų. Vieni iš jų išlaikomi miesto, kiti, kaip St. John ar Fordhamo, katalikų, o treči iš įvairių dovanų. Seniausia institucija yra Kolumbijos universitetas, išsivystęs iš Kings katedrų, įkurto 1754 metais.

Be aukštųjų mokslo įstaigų veikia apie 200 meno galerijų ir daugiau kaip 25 muziejai. Didžiausi Metropolitan Museum of Art, American Museum of Natural History, Brooklyno ir kiti. Nemažai veikia ir teatrų. Pagrindiniai teatrai, kurie vadinami „Broadway Show“ sukoncentruoti Time Square rajone, o kiti, kuriuos vadina „Off Broadway“, kitose vietose.

Klesti ir muzikinis gyvenimas. Veikia Metropolitan ir New York City operos, Filharmonija, Brooklyno Muzikos akademija, Radio Music

Hall ir kitos. Tai žymiausias meno institucijos, kuriose atliekami žymiausių kompozitorių simfoniniai kūriniai, operos ir baletas. Jie visi veikia gražiuose ir dideliuose pastatuose. Nors bilietų kainos aukštos, žmonės gausiai lanko.

Nors kino teatrai šiandien mažiau populiarūs, nes jų vietą užėmė televizija dar keletas kinų tebeveikia.

Pramonė, prekyba ir bankai

New Yorkas pasižymi ne tik meno, architektūros ir literatūros srityje, bet taip pat yra didžiausias pramonės centras, kuriame sukoncentruota apie 50.000 įvairaus dydžio įmonių, kuriose dirba daugiau kaip milijonas darbininkų. Metinė visų pramonės įmonių apyvarda siekia apie 20 ar daugiau milijardų dol. Didžiausia pramonės šaka — drabužių gamyba. Joje dirba apie 400.000 žmonių. Antrą vietą užima spauda. Trečią vietą, užima maisto produktų, metalo gaminių (kaip mašinų, aparatų ir kitų įrankių), odos gaminių, chemikalų, vaistų, mokslo, sporto, raštinės reikmenų, laikrodžių, baldų, elektros ir kitokių reikmenų pramonės įmonės.

Nemažiau pasireikiama ir prekyboje. Tiek Manhattan, tiek ir kitose miesto dalyse veikia didelės parduotuvės, kaip Macys, kuris skaitosi didžiausia pasaulyje, Gimbuls, Blumental ir kitos.

New Yorkas yra ir bankinių ir biržos operacijų centras, kuris net ligi šių dienų išilakė pietų Manhattan, į pietus nuo Fulton gatvės, Wall Street gatvėje, kuri laikoma kapitalo galybės simboliu. Vardą ji gavo iš miesto sienos, kurią 1652 m. įsakė pastatyti olandų N. Amsterdamo kolonijos gubernatorius P. Stuyvesant. Siena buvo nugriauta 1699 m. ir jos vietoje pravesta gatvė, kurioje nuo 1792 gegužės 17 sustikdavo pirkliai.

Dabar Wall Street žinoma ne vien, kaip bankinių operacijų centras, bet taip pat kaip biržos prekybos, kurioje perkami ir parduodami lakštai. Operacijos vyksta penkis dienas ir savaitę, nustatyta tvarka, prižiūrimi specialių organų. Jų kursas nustatomas kiekvieną dieną pagal susitarimą. New Yorko birža buvo suorganizuota 1817 m. Jos klientai yra tik iš seno žinomos didelės bendrovės; besikuriančių bendrovių akcijos, visai nepriimamos. Biržos kursų svyravimai parodo šio krašto ūkio konjunktūrą.

Gyventojai

New Yorkas gyvena įvairių tautybių žmonės. Didesnės tautinės grupės sudaro savo kolonijas. Iš jų ryškiausia grupė yra kinai, kurie gyvena „Chinatown“ — pietryčių Manhattan. Čia gyvena apie 35.000 žmonių, kilę daugiausiai iš pietų Kinijos, Kantonų srities. Jie turi savo restoranus, teatrus, parduotuves, šventyklas ir tautines institucijas.

Didžiausia tautinė grupė yra žydai. New Yorkas iš viso jų yra apie 3 mil., kurių daugelis gyvena Bronks. Jų skaičius kas metai didėja dėl naujų imigrantų. Atvažiuoja ne tik iš Sovietų Rusijos, bet ir iš kitų kraštų. Jiems visiems imigracijos „vartai“ atviri, nes žydai šiame krašte turi didelę įtaką politiniame, ekonominiame ir kultūriniame gyvenime. Net didžiausias New Yorko laikraštis „New York Times“ ir kita spauda bei televizija yra beveik jų rankose. Taip pat jie yra įsigalėję darbininkų unijoje užimdami aukštas vietas, įvairiose profesijose ir net švietimo srityje. Turi savo mokyklas, ligonines, muziejus ir kitas institucijas. Jų gimtoji kalba, išskyrus tuos, kurie imigravo iš Europos, — anglų kalba. Daugelis yra išlaikę tautines ir religines tradicijas; jaunimas veržiasi į mokslą.

(Bus daugiau)

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS IX TARYBOS SESIJA

(6) Gairės ir nutarimai ateičiai

(Tėsinys)

JAV LB Taryba antrą sesijos dieną (spalio 26) skyrė nutarimų ir rezoliucijų priėmimui.

Tarybos apimtyje veikia nuolatinių darbo komisijos, kurios svarsto savo srities rūpimus klausimus ir pateikia siūlymus plenumui. Pagal iš anksto Tarybos prezidiumo numatytą darbotvarkę, šių komisijų darbas turėjo būti visos sesijos pagrindu. Deja, kaip ne viename suvažiavime, atskaitiniai pranešimai užėmė beveik visą pirmą sesijos dieną. Tarybos nariai iš anksto negavo beveik jokios reikalingos informacijos našioms diskusijoms vystyti. Parlamentinės procedūros nepakankamas panaudojimas privėdė prie lengvai išvengiamo laiko gaišinimo. Taigi darbo komisijoms liko labai mažai laiko, o sekančią dieną vos spėta pereiti komisijų siūlymus, nekalbant apie galimų paskirų Tarybos narių sumanymų gvildinimą.

Vis dėlto paliešti svarbiausi Tarybai rūpimi reikalai, duodantys pagrindines gaires JAV LB Krašto valdybos ateinančių metų veiklai.

Per šią sesiją buvo sudaryta socialinių reikalų darbo komisija, kuriai vadovauja klinikinės psichologijos prof. dr. Vytautas Biliuskas. Jis nusistebėjo, kad LB iki šiol daugiau dėmesio nekreipė socialiniams reikalams ir džiaugėsi, kad pagaliam imamas iniciatyvos ta linkme. V. Biliuskas teigė, kad socialinė gerovė užtikrina ir kitų lietuviškos veiklos sričių gyvastingumą. Anot psichologo Erik Erickson, tremtis, emigracija, išeivija yra lygi praktiškai, nes žmonės praranda savo šaknis. Tas naujas šaknis naujame krašte labai sunku įleisti. Komisijos narys Angelė Karnienė pridėjo, kad socialinė gerovė yra pagrindas tautinio solidarumo, kuriuo remiasi mūsų kultūra, tradicijos ir lietuviška šeima. Pagrindinis šios komisijos rūpestis bus lietuvių jaunimo ugdymas, lietuviškų šeimų kūrimas, vyresnio amžiaus žmonių moralinė ir materialinė gerovė.

Taryba taip pat įsteigė Socialinių reikalų tarybą prie Krašto valdybos, kuriai vadovauti pakviestas dr. Antanas Butkus. Taryba rūpinsis studijinės medžiagos rinkimu, konferencijų organizavimu, LB atstovavimu JAV valdžios įstaigose ir pan.

Švietimo komisija daugiausia laiko skyrė lituanistikos katedros aptarimui. Referuoti pakviestas P. LB igaliotinis Leonas Raslaivičius. Švietimo komisijos posėdyje taip pat šiam reikalui dalyvavo kultūros ir organizacinių reikalų komisijos. Visa Taryba prėmė siūlymą remti V. PLB seimo nutarimą sudaryti sąlygas pastoviam lituanistikos židiniui kuriame nors Šiaurės Amerikos universitete. Taryba skatino PLB sudaryti akademišką komisiją, kuri pateiktų rekomendacijas dėl vietos ir apimtys, o JAV LB Valdyba įpareigota visokeriopai talkinti PLB Valdybai.

Taryba skatino ruošti daugiau programų ir priemonių lietuviškai nekalbantiems mokiniams, padidinti lėšų telkimo pastangas lit. švietimui, įpareigojo švietimo tarybą šalia mokytojų studijų savaičių ruošti kursus, kuriuose pagrindinis dėmesys būtų skiriamas metodikai. Ypatingas dėmesys atkreiptas Vasario 16-tosios gimnazijai, kuriai labai reikalinga didesnė materialinė ir moralinė parama.

Aptariant politinius reikalus, karščiausios diskusijos vyko svarstant visuomeninių reikalų tarybos biudžetą. VRT pirm. Algimantas Gečys apeliavo į plenumą, kad nebūtų sumažinta jo tarybos samata, kaip siūlė Krašto valdyba. A. Gečys aiškino, kad visuomenė gali būti nepatenkinta, kad ne visos aukos surinktos Vasario 16 proga yra naudojamos politiniams darbui. Be to yra nepaprastai daug jau suplanuotų darbų — ypač leidinių — kurie negalės būti vykdomi jei VRT tarybos samata bus sumažinama. Krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus aiškino, kad VRT darbai nėra vieninteliai LB apimtyje. Reikia rūpintis švietimu, kultūra, jaunimo sąjunga, socialiniais reikalais, sportininkais. Paskutinio PLB seimo prašymu reikiama daugiau paremti ir PLB politinę veiklą. Be to, anot V. Kutkaus, VRT nėra vienintelis JAV LB padalinys, atliekantis politinį darbą.

Dr. Antano Razmos ir kitų Tarybos narių siūlymu, nesutartimo dalyviai buvo "išsiusti" dar kartą tartis. Jie grįžo su kompromisiniu sprendimu, remiantis prielaida, kad bus galima gauti papildomų lėšų įvairiems leidiniams leisti.

Išsprendus finansinius reikalus, VRT tarybai padėkota už daugelio metų darbą, siekiant užtikrinti diplomatinės tarnybos tęsimą, ir pasidžiaugta teigiamais rezultatais. Tikimasi, kad politinė tarnyba bus papildyta aukštųjų kvalifikacijų asmenimis. Taip pat siūlyta sudaryti komisiją, kuri rūpintųsi atstovybės patalpų Washingtono atnaujinimu.

Tarybos nariai įpareigojo Krašto valdybą kur imanoma prie apylinkių steigti Tautos Lietuvių komisijas, kurios rūpintųsi taisyklings informacijos sklaidimu.

Taryba reikė pritarimą VRT tarybos pradėti dialogui su žydų ir kitų tautinių bendruomenių vadovais; aukštai vertino kun. Pugevičiaus vedamą lietuvių informacijos tarnybą ir skatino visuomenę ją daugiau remti; sveikino jaunimą demonstravusį prie sovietų ambasados. Prezidiumas įpareigojo gauti padėkoti JAV valdžios pareigūnams, kurie rūpinasi jaunųjų teismo byla, o visuomenę raginama gruodžio 3 vykti į Washingtoną demonstruoti prie teismo rūmų, kuomet byla bus sprendžiama.

Krašto valdyba įpareigota reikšti protestą dėl JAV ir Sovietų Sąjungos pastangomis susukto filmo "The Unknown War", kuris pagrįstas suklustais sovietiniais šaltiniais. Ypač reikštas protestas Europos Saugumo ir bendradarbiavimo komisijai bei JAV švietimo sąjungai, kurios filmas remia ir rekomenduoja švietimo įstaigoms.

Kultūros komisija kvietė visus paremti Vakarų apygardos pastangas susukti Bernardo Brazdžio filmą ir išleisti jo poezijos antologiją anglų kalba. Ingridos Bublienės vadovaujama Kultūros taryba paraginta peržiūrėti pareiktos tarybos planus bei ankstyvesniųjų LB Tarybos sesijų nutarimus.

Ekonominė komisija atkreipė dėmesį, kad tik 10 proc. LB užsiregistruvusių narių susimoka solidarumo įnašus. Komisija nepritarė Krašto valdybos siūlymui padidinti įnašus, nes tai tik ap sunkina tuos, kurie jau dabar aukoja; be to solidarumo įnašas yra tik simbolinis nario mokesčio. Taryba tačiau nesutiko su šia rekomendacija. Iš visų, kurie užsidiirba pragyvenimą, bus prašoma 10 dol., o iš pensininkų — 2 dol. (Anksčiau buvo 5 dol. šeimai, 3 dol. pavieniams asmenims ir 1 dol. pensininkams.)

Ekonominė komisija taip pat siūlė iširti ar reikalinga prie Krašto valdybos steigti Finansų tarybą ir, jei imanoma, kitoms ta

Jungtinis organizacijų komitetas kun. J. Borevičiaus, SJ, pagerbimui surengti. Iš kairės: J. Ivauskienė, A. Rūgytė, pirm. K. Mikovaitis, programos pravedėja M. Marcinienė, dr. A. Domanskienė ir H. Bagdonienė. Stovi: J. Tamulis, V. Išganaitis, A. Likanderienė, V. Zadeikienė, P. Narutis, J. Pocius ir P. Nėdas. Nuotr. V. Jasinevičiaus

Tomo Venclovos pareiškimas spaudos konferencijoje Madride

JAV ir Kanados LB-nių kraštų valdybų rūpesčiu, talkinant New Yorke veikiančiai amerikiečių Helsinkio Watch organizacijai, Lietuvos Helsinkio steigiamosios grupės narys Tomas Venclova yra išvykęs į Madridą. Lapkričio 11 d., kada Madrido konferencija buvo oficialiai atidaryta, Free dom House suauktoje spaudos konferencijoje. T. Venclova padarė pareiškimą anglų kalba. Minimo pareiškimo laisvą vertimą pateikiame visuomenės žinioms.

"Lietuvos Helsinkio grupė egzistuoja jau beveik ketveri metai. Sov. Sąjungos sąlygose tai priylgsta stebuklui. Valdžiai nepriklausančios organizacijos, nors ir veikiančios konstitucijos rėmuose, toje šalyje yra žiauriai persekiojamos. Žmogaus teisių gynėjų padėtis Lietuvoje dažnai yra sunkesnė negu Maskvoje.

"Lietuva iki 1940 metų buvo savarakiška valstybė. Jos įjungimas į Sov. Sąjungą, prieš daugumoms gyventojų valią, iki šiol yra nepripažįstamas daugelio kraštų. Tautinis ir religinis judėjimas Lietuvoje yra labai stiprus, tačiau ir represijos čia yra vykdomos be pasigailėjimo.

"Mes to tikėjome, steigdami Lietuvoje Helsinkio grupę. Visus penkis jos steigėjus narius ištiko sunkus likimas. Vieno iš jų, katalikų kunigo Karolio Garucko, jau nebėra gyvųjų tarpe. Poetė ir kairiųjų pažiūrų visuomenės veikėja Ona Lukauskaitė yra senesnio amžiaus, sunkiai serganti, tačiau KGB ją dažnai tardo ir vi sokiais būdais grasina. Eitan Fin kelstein, fizikas ir žydų judėjimo aktyvistas, neturi darbo ir nuolat yra sekamas. Man, Tomui Venclovai, rašytojui ir vertėjui, atvykus į Vakarų kraštus buvo

ryboms bandyti gauti atleidimą nuo federalinių mokesčių, kaip yra padariusi švietimo taryba.

Turbūt kaip niekada per šią LB Tarybos sesiją išryškėjo Bendruomenės šakota, daug apimanti veikla. Išklause visų veiklos pranešimų ir planų pamatė Bendruomenės didelį potencialą ateičiai. Tai paryškino ir daugelio naujų bei jaunų Tarybos narių dalyvavimas. Tačiau daugeliui kilo klausimas, ar LB Taryba gali būti efektyvi, veikdama ikšiolį įprata forma. Taryba — vyriausias JAV LB organas — neturėtų virsti "antspaudų daveju" įvairiems LB užmojams, o tai gali atsitikti Bendruomenės apimčiai vis plėtojant. Linkėtina, kad ateinančių metų sesija JAV Rytuose ieškotų būdų šiai problemai spręsti.

(Pabaiga)

(eps)

NIKOTINAS SIRDŽIAI — NUODAI

Rūkyti yra nesveika, nea tabako nuodai, nikotinas, žmogams ne tik nenaudingas, bet ir atima daug sveikatos. Tabako dūmai sukelia gerklės ligą ir plaučių slogą, juos silpnina, padeda džiūvoti ir vėžiui kibti. Jie kenkia ne tik patiems rūkytojams, bet ir nerūkantiems. Rūkymas žadina skrandžio slo-

turimas geologines žinias, surinktas geofiziniais matavimais, giliais gręžiniais ir kitais gelmių tyrimo šaltiniais. Rašoma, kad sudaryti žemėlapiams tarnausti mesniams žemės gelmių turtų tyrimams ir net mokymo reikalingams.

Gruzijos knygų paroda buvo Vilniaus respublikinėje bibliotekoje, kurioje buvo rodoma gruzinų grožinės literatūros, vaikų literatūros knygų, visuomeninių ir politinių leidinių, net dailės albumų. Rašoma, kad iš lietuvių kalbos ir gruzinų kalbą esą išvers ta 20 knygų, kurių tiražas siekia 224 tūkstančius. Parodoje būvęs tik E. Mieželaitis „Žmogaus“ vertimas.

ISIGYKITE LIETUVISKAS VĖLIAVELES

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai išskabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavukė. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevesuotų jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja \$1.50, (reikia dar pridėti 8 ct. mokesčio ir 50 ct. už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite sekančiai:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

gą ir kietina vidurius. Nikotinas — širdžiai ir kraujui indams nuodai. Be to, nikotinas silpnina nervus, akis ir kitus organus. jn.

Lietuvos atsiminimai

Radio Valanda jau 39 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet. ir WEVD Stoties New York 1330 kil. AM ir nuo 7 iki 8 val vak. 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKUBAS STUKAS

234 Sunlit Drive

Watchung, N. J. 07066

TEL. — 753-5636 (201)

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausią premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVILO PUZLO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina 25 dol. Puiki dovana ir tinka bent kurioms progoms įteikti bet kam: sveikintauji ar lietuviui.

Gaunama. DRAUGE, 4545 West 63rd St., Chicago, IL. 60629. Užsakant pridėti \$1.02 už persiuntimą. Illinoisas gyventojai moka 1 proc. mokesčių.

Isigykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKUNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUVIE - ANDREA CHENER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI

STASYS BARAS, tenoras

Stuttgart'o Simfoninis orkestras

Dirigentas DARIUS LAPINSKAS

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

\$7.30 Amerikoje. Užsakymus siųsti:

DĖMESIO KNYGŲ MYLĖTOJAMS!

"Draugo" administracija, norėdama paskatinti ir palengvinti savo skaitytojams isigyti vertingų knygų, sudarė 5 atskirus įvairių knygų siuntinius už paprastą kainą. Užsiskaitant pasirinktą siuntinio numerį, mokesčio su persiuntimu tik \$12.00, kai knygų originali kaina yra dviguba.

SIUNTINYS NR. 4

ABRAOMAS IR SŪNUS. Aloyzas Baronas. Premijuotas romanas. 206 psl.

VARDAI IR VEIDAI. Stasys Yla. Mūsų Kultūros istorijoje. 346 psl.

DAILININKO ŽMONA. Juozas Tinitis. Romanas. 218 psl.

IŠGANYMO KELIAS. Filioetja. Šv. Pranciškus Salezas. 336 psl.

AMŽINI SĖSĖLIAI. A. Vilainis, Literatūriniai reportažai. 174 psl.

NEGĖSTANTI ŠVIESA. Pranas Garša, MIC. Marijonų veikla Amerikoje. 352 psl.

SIUNTINYS NR. 5

METU VINGIAI. Alfonsas Tyruolis. 176 psl.

VYRAI KLYSTELIUOSE. Dr. Juozas Prunskis. 308 psl.

LAIPTAI I TOLUMAS. Liudas Zeikus, romanas. 242 psl.

PIETŲ KRYŽIUS. Venancijus Ališas. Sonetai. 98 psl.

SŪNUS PALAIDŪNAS. Fulton J. Sheen. 174 psl.

MARIJOS SEKIMAS. Tomas Kempietis. 128 psl.

KRISTIAUS KANČIA. Išvertė J. Talmantas. 350 psl.

VIDURNAKČIO VARGONAI. Č. Grincevičiaus. 131 psl.

KELIONĖ. A. Tyruolis. Eilėraščiai. 128 psl.

TRYŠ ŽODŽIAI arba GYVENIMO MAGIJA. Juozas Švaistas. 176 psl.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St. Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda prie kiekvieno siuntinio 60 ct. valstijos mokesčio.

1905 OUR DIAMOND

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!

High Interest Rates Paid on Savings

Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

ESLIC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanavskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon, Tue, Fri. 9-4 Thur. 9-6 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

JUBILEE YEAR 1980

DU SVARBŲS RENGINIAI CLEVELANDE

Lapkričio 22-23 dienomis Clevelando ir kitų miestų lietuvių gyvens Loyo Jurgučio „Čičinsko“ operos ir Kultūros darbuotojų konferencijos ženkle.

Šių metų Lietuvių dienos bus žymiai platesnės apimties visų lietuvių šventė, nes dalyvių tarpe matysime nemažai svečių ne tik iš kaimyninių miestų, bet ir iš toliau atvykusių į operą ir konferenciją.

„ČIČINSKAS“

Operos spektakliui viskas pasiruošta. Seniai visų laukiamas spektaklis jau čia pat. Komp. Jurgučio muzika, libretas Anatolijaus Kairo, režisierius klevelandietis Petras Maželis padovanos visiems ilgai nepamirštamą muzikinį veikalą.

Clevelando LB apylinkės valdybos gauta erdvi Euclido gimnazijos auditorija, uoliai platinami vilietai, muz. Vitoldas Kušleika sudarė orkestrą iš Clevelando simfoninio orkestro narių, rengėjai yra pasiruošę priimti ne tik operos vadovus, solistus, artistus, baletą ir dainininkus maloniui pasisvečiavimui, veiksms tuojau po spektaklio, bet ir visus, kurie jau žūsi registravo toms vaišėms pas prim. J. Malskį ar valdybos taktininkę R. Tatarūnienę.

I pakartotinus apylinkės valdybos prašymus tapti operos mecenatais, garbės rėmėjais ar rėmėjais jau daug kas atsiliepė, bet žinant šio spektaklio milžinišką pastatymo biudžetą (11.000 dol.), yra dar laukiami ir kvietiami ir visi kiti. Prieš spausdinant Lietuvių dienų leidinį, tuojau reikalinga turėti šių kultūrinių užsimojimų rėmėjų vardai. Prašoma skambinti pirm. J. Malskiui.

Operos „Čičinsko“ pradžia 7 val. vak., punktualiai, Euclid High School Auditorium, 711 East 222 Street.

Bilietų likutis bus pardodamas auditorijos kasoje vieną valandą prieš spektaklį.

Rengėjai labai prašo atvažiuoti anksčiau, kad, pasistatę mašinas aikštėje, laiku galėtumėte žiūrėti vietas. Uždangai punktualiai pakilus, publika į salę nebus įleidžiama. Todėl būkime punktualūs, nes kiekviena pavėluota minutė turės būti brangiai apmokama unijos orkestrantams. Visi prašomi padėti rengėjams, kurie ant savo pečių užsikrovė tokią didelę, bet malonią našą. Rengėjai sakė: Iki malonaus pasimatymo „Čičinsko“ operoje!

KONFERENCIJA

Kitas svarbus įvykis Clevelando ir bendrai lietuvių gyvenime — pirmoji JAV LB Kultūros tarybos šaukiama kultūros darbuotojų konferencija, kuri nebus, kaip anksčiau rengtieji Kultūros kongresai, bet suvažiavimas pasitarti ir planuoti kultūrinę veiklą, mesti konkretų žvilgsnį į kūrėjų ir jo kūrinių, išskirti ir išlikti sąlygoms pagerinti: premijos konkursai, literatūros vakarai, talka spaudai ir t.t.

Laukiami ir kvietiami LB apygardų ir apylinkių nariai, kurie vadovauja kultūrinei veiklai ir visi kultūrinės srities veikėjai, kuriems rūpi mūsų išeivijos tautinės gyvybės

šaltinis — lietuviškoji kultūra ir jos kūrėjas. Kultūros darbuotojų konferencijos posėdžiai vyks Lietuvių namuose, 877 East 185 St., Cleveland, Ohio, 44119.

DARBŲ TVARKA

Šeštadienį, lapkričio 22 d.: 9:00 — 10:00 val. registracija, 10:00 — 10:30 atidarymas, 10:30 — 11:30 prof. Tomo Venclovos paskaita: „Kultūros vaidmuo išeivijos kultūroje“, 11:30 — 12:00 Lietuvių fondo tarybos pirm. dr. Antano Razmos informacija apie pinigines paramos kultūrinei veiklai galimybes, 12:00 — 2:00 pietūs, 2:00 — 3:00 Kultūros tarybos pranešimas ir diskusijos, 3:00 — 4:00 svarstymo tema „Kultūrinis darbas apylinkėse“, 4:00 — 5:00 apygardų — apylinkių kultūros darbuotojų pasisakymai veiklos klausimais, 5:00 vakarienė, 7:00 opera „Čičinskas“.

Sekmadienį, lapkričio 23 d.: 10:00 šv. Mišios Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos šventovėje, 12:00 konferencijos uždarymas, pietūs.

Konferenciją šaukia Kultūros taryba, kuriai pirmininkauja Ingrida Bublienė, 23430 Harms Rd., Richmond Hts., Ohio, 44143, tel. (216)481-8854. Kiti tarybos nariai: Viktoras Mariūnas — vicepirmin., Rita Balytė — sek., Jurgis Malskis — reikalų vedėjas ir išdėstas ir nariai: dailei — Nijolė Palubinskienė, archyvas — dr. Jonas Cadzow, dr. Augustinas Idzelis — ryšių su mokslo įstaigomis ir mokslinei, muzikai — Andrius Kuprevičius, spaudai — Algis Rukšėnas, radiui — Juozas Stempuzis.

Kaip žinome, ši taryba per trumpą laiką jau daug numatytų darbų yra įvykdžiusi: įsteigta Lietuvių Bendruomenės kasmetinė premija, paskirtos premijos spaudai už sukačių minėjimus: Aidams, Metmenims, Draugui, Lituanus, geg. mėn. bus skelbiama Bendruomenės premijų savaitė, gruodžio mėn. skelbiama spaudos vėjas, dr. A. Klimas ir kun. J. Vaišnys ruošia rašybos vadovą, J. Stempuzis ir Algis Rukšėnas paruošė Vasario 16-tai juostelę anglų kalba, 1980 m. premija paskirta komp. Alfonsui Mikulskiui, dr. J. Cadzow pradėjo mikrofilmuoti Draugą, toliau Dirvą, Darbininką ir kt., nutarė globoti Lietuvos istorijos išleidimą anglų kalba ir t.t. Energinga taryba gražiai pradėjo ir tęsia platių užsimojimų planus. Jau šįmet išmokėta 13.000 dol., 1980 metų samata siekia 45.000 dol. Didžiausias Kultūros tarybos šaltinis — Lietuvių fondas — 30.000 dol.

Pirmininkė Ingrida Bublienė buvo sušaukusi informacinį posėdį, kuriame dalyvavo I. Bublienė, V. Mariūnas, N. Kersnauskaitė, kun. G. Kijauskas, V. Kavaliūnas, A. Balasaitienė, J. Malskis, V. Bacevičius ir V. Rociūnas.

V.R.

Nustatyti, kaip orai kaitaliojasi per ilgą laiką, meteorologams padeda Pietų Grenlandijos ledai. Jų luitai rodo, jog šalti laikotarpiai kartojasi kas 180 ir 78 metai. Artimiausiais dešimtmeciais klimatas turėtų atvėsti ne tik Grenlandijoje, bet ir visoje Europoje.

Detroito skautai, atvykę į Clevelando skautijos 30 metų sukakties minėjimą.

Nuotr. V. Bacevičius

„RAMOVĖS“ VEKLA IR UŽDAVINIAI

L. K. V. S-ga Ramovė yra buvusių Nepriklausomos Lietuvos karių sambūris. Sąjunga gali priklausyti nuo aukščiausio laipsnio iki eilinio imtinai, Sąjungos tikslas išlaikyti ir puoselėti gražias karių tradicijas, karinių žinių gilinimą ir aktyviai dalyvauti kovoje atgauti Lietuvai laisvę.

Sąjunga šiaurės Amerikos kontinente ir visuose laisvuose kraštuose įsikūrė ir veikia nuo 1950-ųjų metų. Per savo veiklos trisdešimtmetį s-ga atliko darbų, kurie prisidėjo išeivijoje išlaikyti ne tik kariškas tradicijas, bet ir lietuviško sąmoningumo dvasią, ypač jaunimo tarpe. Tai liudija ramovėnų iniciatyva pastatytas Jaunimo centro šaldytuvus Nepriklausomybės kovų paminklas, prie karo kėkviens išeivis lietuvis randa dvasinės stiprybės, o žuvusiųjų už laisvę prisiminimas stiprina ryžtą ištverti kovoje iki laimėjimo.

Jaunimas, kuris telkiasi čia, pajunta savo tėvų paliktos tėvynės dvasinį nusiteikimą, pajunta kas jis yra ir kuo turi būti.

Antras gana reikšmingas s-gos kultūrinis įnašas — Nepriklausomybės kovų istorijos dviejų tomyų išleidimas. Tai atsvara okupanto suklustotai Lietuvos istorijai. Kiekvienas ją skaitydamas gerės lietuvių kario didvyriškumą, drąsą ir pasiaukojimą. Karių gyvybių auka atgauta laisvę gyvenome ir džiaugėmės vos porą dešimtmečių, kurių metu išaugo nauja karta, išauklėta patriotinėje dvasioje, gliai pamėgusi laisvę ir laisvės troškimą, kuris niekada neįžges lietuvių širdyje.

Karių pasišventimas ir auka, sudėta ant laisvės aukuro, niekada neturi būti pamiršta. Todėl nuo pat Ramovės įsikūrimo kasmet rengiama nepriklausomos Lietuvos kariuomenės metinis minėjimas — šventė. Atlaikomos pamaldos už žuvusius kovoję už laisvę, pagerbiami prie L. Kovų paminklo, kur palaikomi dvasiniai ryšiai su žuvusiais. Prisimename pasididžiavimą keliantys pergyvenimai ir širdį virantys skaudūs tolimi prisiminimai.

Kariai yra užsitarnavę visos tautos pagarbą ir meilę. Todėl, kariuomenės šventės proga, susiimausime ir prisiminkime tuos jaunus vyrus, kurie paguldė savo galvas ant laisvės aukuro, ir tuos, kurie kovodami prarado sveikatą ir niekieno neglobojami, apšalti, vargsta iki šiai dienai. Bent minitims išreikšime jiems savo pagarbą ir meilę, nes ir jie norėjo gyventi ir džiaugtis, kaip kiekvienas iš mūsų.

Artėja Kariuomenės šventė, kuri šiais metais sutampa su jos pasididžiavimu — lapkričio 23-ja. Ramovėnų v-ba, talkinama birutinininkų, ruošiasi tinkamai ją sutikti, kad ji būtų iškilminga, šventiška ir tinkamai pagerbta. Todėl, kokių būdu turime įsitikinti, Kariuomenės šventė yra visiems lygiai brangi, kaip ir pati Tauta.

S-ga Ramovė rūpinasi savo organo, kariškos minties žurnalo „Karys“ išlaikymu ir jo tobulinimu. „Karys“ šiais metais mini savo 60-ties metų gyvavimo su-

kaktį. Per šešiasdešimt metų „Karys“ išsilaikė ir pergyveno savo žydėjimo ir merdėjimo periodus.

Šiandien, minėdami „Kario“ nueitą kelią, galima užtikrintai pasakyti, kad dabar gal pats iškilniausias jo žydėjimo periodas. Štai ką sako pats „Kario“ redaktorius p. Z. Raulinaitis. „Per pastaruosius dvidešimt šešis metus mūsų „Karys“ išaugo į stambiausią laisvojo pasaulio lietuvių žurnalą. Tas buvo pasiekta nuolatiniu ir išstvermingu darbu „Kario“ skaitytojų ramovėnų, šaulių ir birutinininkų stiprios paramos dėka.“

Daugelį metų ramovėnai ir birutinininkės ruošdavo „Kariui“ paremti pobūvius — kavutes ir visos gautos pajamos eidavo „Kario“ naudai. Per paskutinius keletus metų, kad parama „Kariui“ būtų efektyvesnė, kavutės buvo daromos ramovėnų, birutinininkų ir šaulių bendromis jėgomis.

Šiais metais „Kariui“ paremti kavutė įvyks lapkričio mėn. 16 d. Šaulių namuose. Jai ruošti sudarytas komitetas iš ramovėnų, birutinininkų ir šaulių atstovų, kuriam sutiko vadovauti „Kario“ atstovas Chicagoje K. Juškaitis.

„Karys“ gal kiek nutolo nuo savo specifinės paskirties — karinių žinių, karinio mokslo ir karinio auklėjimo sritį. Jame galima rasti daugiau istorinių žinių apie Lietuvą ir karių istorinių atsiminimų bei pergyvenimų.

„Karys“ tapo tikrai įdomus tiek savo išvaizda, tiek turiniu. Jame kiekvienas gali rasti sau patin kamų straipsnių pasiskaityti. Siemet „Karys“ švenčia savo šešiasdešimtąjį gimtadienį, todėl, būtų pravartu susipažinti su jo nueitu vargo keliu. Nepriklausomoje Lietuvoje pirmas kariams skirtas laikraštis pasirodė 1919 metų gegužės mėn. 22 dieną var du „Kariškių žodis“, jį redagavo karin. Ruseckas. Tuo vardu ėjo iki 1920 metų spalio mėn. 18 d., kada jo vardas pakeistas į „Karys“ vien tik kalbos požiūriu, nepasikeitė nei forma, nei turinys. Karys buvo leidžiamas kas savaitę ir sa vaitiniu išbuvo iki 1939 metų. Vėliau, karui prasidėjus, buvo leidiama tris kartus per savaitę. Pirmaisiais nepriklausomybės metais „Karys“ nebuvo toks puošnus ir turiningas, kokį mes matome šiandien. Buvo leidžiamas vos aštuonių puslapių ir truputį per tūkstą egzempliorių, dažnai keitėsi redaktoriai.

Nuo 1928 metų prasidėjo „Kario“ žydėjimo laikotarpis. Tai švietimo skyriaus V-ko pulk. Sausaus ir redakt. S. Urbono nuopelnas. Tuomet buvo išleidžiama iki 33.000 egzempliorių. Komunistams okupavus Lietuvą, „Karys“ buvo uždraustas 1940 metais liepos penktą dieną.

Vokiečių okupacijos metu „Karys“ buvo vėl atgaivintas redaktoriaus S. Urbono pastangomis. „Karys“ pasirodė 1941 m. prieš Kalėdas ir buvo leidžiamas kas savaitę laikraščio formato. Būdavo išleidžiama iki 80.000 egz. ir visus išspirdavo. Vokiečių okupacijos metu „Karys“ buvo cenzū-

ruojamas net dviejų vokiečių cenzorių: karo komendantūros ir SS policijos.

Karo komendantūra nebuvo tokia priekabi, tikrino tik kariu atžvilgiu. Daug piktesnė buvo SS policija, kuri tikrino politinių atžvilgiu, išbraukydavo daug sakinių.

Pasitraukus iš Lietuvos ir Vokiečių cenzorių buvo atgaivintas ir spausdinamas Berlyne. Jį redagavo S. Urbonas.

JAV-se „Karys“ pasirodė 1950 m. rudenį. Iš pradžių redagavo S. Urbonas, jam susirgus redaktoriaus pareigas perėmė Z. Raulinaitis, kuris „Kari“ skėmingai redaguoja iki šiai dienai. „Karys“ yra mėnesinis žurnalas, leidžiamas L. K. V. S-gos „Ramovės“. Iš leidžiama iki penkiolikos šimtų egzempliorių. Tam tikrą skaičių puslapių užima Šaulių Trimitas.

S-gos Ramovės pastangomis Jaunimo centre buvo suorganizuotas ir įkurtas Lietuvos Laisvės kovų muziejus, kurio tikslas telkti ir globoti vertingus istorinius eksponatus, primenančius Lietuvios tautos laisvės kovas. Muziejų kuriant, daug darbo, sumanumo ir širdies įdėjo pirmasis muziejaus vedėjas a. a. maj. Šeštakauskas, a. a. gen. Dirmantas, gen. št. pulk. K. Dabulevičius ir daugelis kitų. Negalima nepaminti dabartinio ilgamečio mu ziejiaus vedėjo kpt. V. Diminskio, kuris labai sumaniai tvarko ir rūpinasi, kad muziejus augtų ir įvairėtų eksponatais, kad taptų tautinio, patriotinio auklėjimo mokykla, kad jis būtų lankomas ne vien vyresniųjų, bet jaunimo, or ganizuojant mokyklų mokinių ekskursijas.

Kostas Juškaitis

BALYS GAIDŽIUNAS

Mano kartos likiminiai

metai

Mano kartos likiminiai metai. Skausmo dainos. Maldos. Laiškai.

BNG & Co. leidinys, Kirtland, Ohio, 1980 m. Didelio formato. Gražiai išleista. Grafini meną sukūrė ir paruošė spaudai dail. Jonas Racila. Spaudė DRAUGO spaustuvė. Kaina su persiuntimu 5.85. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Illinois gyventojai dar prideda 30 ct. valstijos mokesčio.

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo programą Naujoji Anglijoje iš Stoties WLYN, 1390 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — per du dainų vėliausiu, pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdžės pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreipitis į Baltic Florist — gėlių bei dovanų krautuvi. 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rašyti didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

KAS KALTAS DEL PIRCIUPIO

Sovietų desantininkai - partizanai 1944. VI. 3 d. apie 9 val. rytą prie Naujojo Pirciupio miške apšaudė vokiečių kariuomenės štabo ir Vilniaus gestapo lengvasias mašinas; 5 jų nušovė, kelis pasigrobė belaisviais, o kiti pabėgo į Eišiškes. Apie 11 val. atvyko vokiečių baudžiamasis būrys, kuris surinko visus N. Pirciupio užtiktus gyventojus ir tuo metu į kaimą atvykusius. Iš surinktųjų N. Pirciupio gyventojų išskyrė tik 4, vėliau dar paleido 3. Pradžioje išrinko 15 vyrų, nuvarė į klijimą ir, ten surišę, klijimą padegė. Vėliau ėjo kitas 15 vyrų būrys ir t. t. Moteris surinko ir užsklendė pirkiose; pirkias padegė, o bėgančias moteris ir vaikus nušovė. Visas šis žmonių naikinimas vyko 14-17 val. Vėliau N. Pirciupio kaimas buvo vokiečių saugomas nuo pašalinii žmonių, kurie sugauti taip pat buvo įmetami į degančio kaimo ugnį. N. Pirciupis baigė degti VI. 4, t. y. kitą dieną, sekmadienį.

(Iš „Lietuvių enciklopedijos“) Iš „Tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei“

— Geras kritikas yra žmogus, kuris aprašo savo avantiūras tarp sedėvų.

Anatole France

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos IŠ WOPA

Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef. 434-2413

1490 AM

7159 S. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA

SOL. DANOS STANKAITYTES

(Idaimuota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras Su Lietuvių Operos Vyrų Choru. Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAZINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA, CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Ill. gyventojai dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

LIETUVIŠKA VAISTINĖ

2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Valstai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydymo žolės ir t.t. Važiuojamas kėdės, remenai ir kt. pirkti ar nuomoti; Nemokamai sukeičiame dovanas.

Pristatymas nemokamai ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

Gauta mažas skaičius dar šių knygų:

UZUOVEJA. Marius Katiliškis. Lietus. Polaidis. Apyaušrė. Kaitra. Linarutė. Kūlė. Pupžydys ir kitos novelės. Išleido Terra, 1952 m., 362 pusl. Kaina \$ 3.50

MANO TAUTOS ISTORIJA. Lyrika. Antanas Rūkas. Didelio formato. Kieti viršeliai. Ilustravo Viktoras Petravičius. 180 pusl. Išleista 1966 m. Kaina \$ 5.00

VEIKALAI SCENAI. Antanas Rūkas. Bubulis ir Dundulis. Linksmaus trijų veiksmų nutikimas ir svajonių šalis. Penkių veiksmų vaidinimas mažiesiems ir dideliems. Išleista 1970 m. Kieti viršeliai, 180 pusl. Kaina \$ 4.00

PABUDIMAS. Antanas Rūkas. Drama. 64 pusl. Išleido Terra 1956 m. Kaina \$ 1.50

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Str., Chicago, IL 60629.

P. S. Extra pridedama už persiuntimą.

PASTABOS IR NUOMONES

Lituanistikos katedros reikalu

Jau šiais metais daug girdėta ir daug skaityta apie lituanistikos katedros įsteigimą kuriam nors JAV-ų universitete — Illinois universitete Chicagoje (UICC), Ohio valstybiniame universitete (Ohio State University at Columbus) ir Kent valstybiniame universitete (Kent State University, Kent, Ohio). Spaudoje įvairūs susidomėję asmenys, jų tarpe dr. Rimvydas Šilbajoris, dr. Kostas Ostrauskas, dr. Augustinas Idzulis, p. L. Raslavičius ir kai kurie "Draugo" redakcijos nariai įvertina, svarsto, nagrinėja ir teigiamai bei neigiamai įvertina katedros įsteigimo galimybes, pateikdami savo patarimus ir pasiūlymus. Bet niekas niekur nepristato studentų nuomones katedros reikalais, o juk studentai naudosis šia katedra.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės sudarytas komitetas, kuris nutarė, kad katedra bus įsteigta, nesidominti studentų nuomone. Jau prieš keletą mėnesių parašiau laiško komiteto vadovui p. L. Raslavičiui, tačiau negavau jokio atsakymo. Net girdėta, kad kai kurie komiteto nariai priešinosi katedros įsteigimui, klaidingai sakydami, kad nebus studentų. Taip pat girdėta, kad katedrai įsteigti kai uos per daug pinigų. Katedra turi būti įsteigta, nes ji yra labai reikalinga lietuvių visuomenei.

Katedros nauda neišsivaizduojama. Mūsų visuomenei trūksta įvairių lituanistikos specialistų, kurie tyrinėti lituanistiką ir ją propaguoti ne tik lietuvių tarpe, bet ir platesnėje visuomenėje. Mažai turime jaunųjų tautosakininkų, tautodailininkų, pedagogų, antropologų, archeologų ir t. t. Mažai turime literatūrininkų, jaunųjų rašytojų, kalbininkų, ir t. t. Iš jų, kurių turime, neturime lituanistikos specialistų, nes jie visi specializuojasi kitose srityse, o lituanistikoje tik kaip šalutine studija. Nemanau, kad katedra paruoštų tiek specialistų, kad jų būtų per daug, kaip dabar yra per daug anglų kalbos mokytojų, tačiau sumažintų mūsų stoką.

Lengviausiai galima nagrinėti lituanistiką, (kuriai katedra turėtų būti skirta) ją suskirstius į sritis ar šakas: literatūrą, kalbą, švietimą, istoriją, meną ir socialinius mokslus.

Lietuvių literatūros tyrinėjimas yra svarbiausia lituanistikos šaka, nes dauguma lietuvių literatūros kritikos yra nusistovėjusi tradicinės kritikos sferoje, labai daug literatūros rašoma lietuvių kalba, bet mažai jos nagrinėjama, tėra mažas skaičius jaunų lietuvių rašytojų ir t. t. Literatūros katedra duotų iniciatyvos atnaujinti literatūros kritiką, tobulinti ir praplėsti literatūrą ir geriau bei plačiau nagrinėti ir ugdyti jaunųjų kūrybą. Nėra galimybės niekur, išskyrus Lietuvoje, studijuoti lietuvių literatūrą, todėl plomino lygio kursuose ar įsigyti iš lietuvių literatūros magistro arba daktaro laipsnį.

Lietuvių kalbos nagrinėjimui trūksta kalbininkų. Dauguma yra pensininkai arba tyrinėja kitas sritis. Tarp kitko tie, kurie tyrinėja lietuvių kalbą, nėra labai kvalifikuoti, nes studijavo kitos srities lingvistiką. Niekas netyrinėja lietuvių kalbos kaip pagrindinę studijų šaką. Vis dėlto lietuvių kalbą galima kur ne kur išsivijoje studijuoti universitetuose.

Su švietimu labai didelė problema: lituanistinis švietimas yra grėsmingoje padėtyje. Kartais su pedagogikos studijomis, lietuvis galėtų pasiruošti būti lituanistikos švietimo specialistu, kuris padėtų, vesti ir atklė-

tų lietuviškąjį švietimą.

Lietuvos istorija yra laiminčiausia lituanistikos šaka, nes ją galima įvairiuose universitetuose studijuoti. Mums šiuo metu nereikia rūpintis istorijos katedros reikalais.

Menas yra ypatinga lituanistikos šaka, kurios nebūtų galima studijuoti humanitarinių mokslų mokykloje. Būtų nesąmonė įsteigti katedrą menų kolegijoje, nes būtų galima studijuoti tik labai ribotą lituanistikos šaką.

Socialinių mokslų šaka nepilnai priklauso lituanistikai, nes jos didelė dalis apima kitus mokslus. Šią šaką galima studijuoti be grynų lituanistikos mokslų ir pasitarnauti lietuviams, tezes ir disertacijas rašant lietuviškais temomis, pvz.: dvikalbiškumas.

Peržvelgę lituanistikos sričių sferą, matome, kad dabar reikia katedros, kuri skirta literatūrai, kalbai arba švietimui.

Literatūrai studijuoti reikėtų paruošti ne per daug podiplominio lygio kursų, kurie būtų skirti svarbesnėms lietuvių literatūros temoms. Taip pat reikėtų įsteigti nenustatytos temos seminaro kursą ir asmeninių studijų kursą. Kalbai būtų panašiai. Švietimui reikėtų pagrindinių lituanistikos kursų, kurie yra literatūra ir kalba, plačių švietimo kursų ir lituanistikos švietimo kursų. Plačius švietimo kursų būtų galima lankyti pedagogikos skyriuje. Lituanistikos švietimo kursų reikėtų tik gal du ir dar vieną tyrinėjimo kursą. Iš viso susidėtų arti 20 kursų. Pedagogikos kursams būtų galima pasinaudoti pedagogikos skyriaus profesoriumi. Lietuviams tereikėtų samdyti tik 2 profesorius, kurie pravestų literatūros, kalbos, ir seminaro kursus.

UICC atitinka tokia programa. Tarp kitko UICC turi lietuvių istoriką, pas kurį jau dabar galima studijuoti Lietuvos istoriją. UICC yra didžiausias išsivijęs lietuvių kolonijos miestas, tai atsirastų užtenkamai tinkamų profesorų ir studentų. Be to, UICC Slavistikos skyrius yra lietuviams labai palankus ir malonus.

UICC jau dabar turi studentų ir net profesorių, kurie nori toliau studijuoti lietuvių literatūrą. Aš pats noriu įsigyti daktarą iš lietuvių literatūros.

Dabar Lietuvoje yra visų šių sričių profesorių, tačiau jie negali pilnai išsireikšti ir negauna naudoti Vakaruose esančių šaltinių. Jie ypač negali nagrinėti išsivijęs lietuvių literatūros. Tačiau, lietuvių kalbos istorijos nagrinėjimas labai pažengęs. Jie irgi pažengę Lietuvos istorijos tyrinėjime, tačiau mes nelabai galime pasitikėti jų duomenimis.

Studentai įdomiausi katedros įsteigimu ir rūpinasi, kad būtų joms kur nors studijų vieta. UICC labai nori gauti tą katedrą, kadangi ten sąlygos geriausios. Katedros nauda yra neapčiuopiama: ji paruoštų daugelį profesorių, kurie daugelį metų tarnaus lietuvių visuomenei. Neapleiskime katedros minties, blaiviai žiūrėdami į šį reikalą su išsivijęs lietuvių išlikimo viltimi.

Paskutinė pastaba: katedros reikalų tvarkymas turėtų būti atiduotas kuriam nors universitetui, ne Pasaulio Lietuvių Bendruomenės sudarytam komitetui, nes universitetas geriau moka tokius dalykus tvarkyti.

Vilius L. Dandzila

Moterims natūralu niekinti tuos, kurie jų siekia ir myli tuos, kurie nuo jų tolinasi.

Servantes

Mokslininkai geokancerologai, tiriantys vėžio susirgimus įvairiuose žemės rutulio kraštuose, rado, kad vėžio susirgimų neaptikta tik hunzės tautelėje, gyvenančioje šiaurės Himalajuose.

Tyrimai, kuriuos atliko belgų mokslininkai, parodė, kad šios tautybės žmonės pasižymi gausia sveikata, jų gyvenimo būdai būdingas aukštas sanitarinis higieninis lygis ir visiškai nepastebimas streso požymis. Jie valgo paprastą, vitaminingą maistą, beveik negeria alkoholinių gėrimų, kvėpuoja tyru oru.

Tačiau visur kitur dabar pastebimai daugėja susirgimų vėžiu. Statistiniai duomenys rodo, kad nuo 1900 iki 1960 metų mirtingumas nuo vėžio buvo toks: Portugalijoje 383,8 procentai, Anglijoje — 160,4, Vokietijoje — 160,1, JAV — 136,8, Japonijoje — 126,3, Prancūzijoje — 86,5, Šveicarijoje — 52,8 procento. Susirgimų vėžiu ypač padaugėjo pramoniniuose, tankiai gyvenamuose rajonuose.

Mokslininkai spėja, kad vėžio susirgimai pareina nuo tokių faktorių, kaip klimatas, dirvos sudėtis, oro ir vandens užteršimo laipsnis, taip pat nuo dietos, gyvenimo lygio, sanitarinių higieninių įpročių. Nustatyta, kad į susirgimus vėžiu turi įtakos tokie dirvoje esantys elementai, kaip varis, cinkas, švinas ir magnis, taip pat tokie įpročiai, kaip labai karštų gėrimų pamegimas. Be to, vėžio priežastimi gali būti rūkymas, atmosferos užteršimas, kai kurios cheminės medžiagos maisto produktuose.

A. + A. SOFIJAI DRUŽILAIŠKIENI

mirus, liudinčias dukteris ALDONĄ RIMIEŲ ir LARIŠĄ JANKŪNIENĘ su šeimomis giliai užjaučiame.

Olga Brauklienė
Domutė ir Joana Kaunaitės
Keistutis ir Gunda Kodaičiai
Paulius ir Elena Leonai
Kostas ir Sofija Šeputos
Petras ir Ona Šilai
Mykolas ir Petronėlė Vitkai
Aleksas ir Elzbieta Zigmantai

Miami Beach, Florida

Mano senam šachmatų bičiuliui

A. + A. POVILUI TAUTVAISIUI
peranksti amžinybės iškeliauvus, jo žmonai MONIKAI ir ŠEIMAI reiškiu gilią užuojautą.

Kazys Škėma

ISIGYKITE DABAR

MANO ŽODYNAS

Richard Scarry

Lietuvių ir anglų kalba. Antrasis leidimas. Didelio formato. Kieti viršeliai. Lietuvių kalbai pritaikė ir išleido JAV LB švietimo Taryba, Chicago 1979 m. Leidimą parėmė Lietuvių Fondas. Šis leidinys gražiai iliustruotas ir jį pagelba mažiesiems skaitytojams žymiai lengviau išmokti lietuviškai. Kaina su persiuntimu \$7.00. (Illinois gyventojai dar prideda valstijos mokesčio 30 centų).

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629

REAL ESTATE

FLORIDA
REAL ESTATE

Rezidencinės ir Komerinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuomavimas
Angėlė E. Karnienė
REALTOR • BROKER • NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 347-2445

ir ilgalaikis saulės spindulių poveikis žmogaus organizmui.

MSk.

Lygiagrečiai su krašto apsaugos komisija Vilniuje (oficialiai gruodžio 1 d.) (1918) įsteigė Literatūros komisiją, kuriai vadovavo karin. J. M. Laurinaitis. Nariai buvo: kalbininkas Stasys Naginskis, karininkai Pranas Tvaronas ir Petras Ruseckas. Talkininkavo kalbininkas Jonas Jablonskis. Komisija rengė karo statutus, kurie buvo būtina reikalingi kariams apmokyti. Ta komisija Vilniuje išspausdino svarbiausią leidinį — "Pėstininkų rikiuotės komandos ir terminai". Daugumas tų komandų ir terminų išliko iki paskutiniųjų kariuomenės gyvenimo dienų.

K. Ališauskas

(Iš "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės 1918-1920").

INSTANT MONEY
Coins and Stamps Bought and Sold
• Make money on your small coins.
• Also find rare coins and stamps.
PAUL'S — For personal attention
1636 W. Belmont — Tel. 348-8636

CEMENT — SEWERS
ROOFING
ELECTRIC RODDING
All Types of Sewer Work.
Also Cement Work: Patios, Driveways,
Sidewalks, Roofing & Chimney Work.
No job too small.
ALL WORK GUARANTEED.
TEL. — 788-9298

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 WEST 63rd STREET

Tel. 436-7878 ar 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimas — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

CHICAGO, ILL. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI

GIMINIŲ Iškviatimai, pildomi

PILYTIKŲ PRASYMAI ir

kitokie blankai.

ATTEN: CITY WORKERS

Immediate Possession of this 3 bedrm.

2 bath brick bungalow. 3 finished

rooms in bmt. could be related liv-

ing. Garage. \$61,000.

ERICKSON REALTORS

425-8700

EVERGREEN PARK

Sharp—3 bedrm. 1 1/2 bath brick ranch.

Huge finished basement. Central air.

Fenced good run. New 2 car gar. Area

Holy Redeemer. 70's.

ERICKSON REALTORS

425-8700

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 6 kambarių butas 3-čiame

aukšte ir 6 kambarių butas 2-me

aukšte. 3441 So. Lithuania Avenue,

Skambinti — 927-1398

D E M E S I O

Amerikos Lietuvių

Ekonominė Veikla

Vincas Litulevičius

Išleido Pedagoginis Lituanis-

tikos Institutas 1980. 224 pusl.

Spaudė Morkuno spaustuė.

Knygos kaina su persiuntimu

\$8.85.

Užsakymus siųsti DRAUGO

adresu.

Illinois gyventojai prideda 48 ct.

valstijos mokesčio.

SEDA DEGA

Stasys Baiplys

Tai Lietuvos karo aviacijos

kpt. Stasio Baipšio atsiminimai,

pergyvenimai iš 1944 metų Lie-

tuvoje, Vokietijoje.

Išleido Laima Baipšytė 1980

m. Kaina su persiuntimu \$5.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Illinojaus gyv. dar prideda

30 ct. valstijos mokesčio.

PARDAVIMUI

FOR SALE — 3 piece Mediterranean
Dresser Set — Chest, triple dresser
with mirror and night stand. \$250.00.
Call 361-0654

MISCELLANEOUS

1. Įvairių prekių pasirinkimas ne-

brangiai ir mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 66 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2757

Vytautas Valantinas

NAMŲ APSILDYMAS

Istatau naujus pečius ir vandens šildy-

tuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinčius

pečius ir geizinius.

ALBIN BANYŠ, Tel. 447-8806

VYRAI IR MOTERYS

WAITER OR WAITRESS

Part time. Lunch & dinner shift.

Apply In Person.

HENRIOT'S RESTAURANT

340 East Ohio St.

HELP WANTED VYRAI

ELECTRONIC TECHNICIAN

In-shop trouble shooting and repair

of car radios, tape players, CB ra-

dios. 2 to 3 years experience in re-

pairing. Good basic electronic back-

ground. We offer top starting salary

and complete fringe benefits. Apply

LAKE COMMUNICATIONS INC.

5743 Howard, Niles, Illinois

647-0790 — Ask for Carl Farino

MAN FOR CLERICAL

& LIGHT CLEANING JOB

Hours: 12 Noon — 8 P.M.

Must read & write English.

Call Don Schliff — 661-1740

SHEET METAL WORKER w/strong

background in job shop operations.

Must know layout and operation of

fabricating machinery. Work with 18

to 10 gauge metals in mild steel, alu-

minum and stainless steel.

MARCRES MFG. INC.

7051 Barry Street Rosemont, IL

Tel. 297-6873

HELP WANTED — MOTERYS

R A S T I N E S D A R B U I

reikalinga angliškai kalbanti

moteris. Kreiptis į

Meyer's Department Store

4805 S. Ashland Avenue

Wanted Woman Housekeeper for

home on SW-side near 55th & Kedzie.

5 days — Mon. to Fri., 1 to 6 P. M.

Duties: Meet children coming from

school, prepare their dinner; also

available occasionally to come in the

morning upon short notice. Must

speak English. Call 9 a.m. to 5 p.m.

436-9542.

Reikalinga moteris prižiūrėti vy-

resnio amž. moterį. Gyventi vie-

toje. Brighton Parke. Skambinti

po 6 val. vak. tel. CL 4-6459.

EXECUTIVE

SECRETARY

Salary Commensurate

with experience

BROADWAY BANK

5960 N. BROADWAY

TEL — 989-2114

Contact Mr. Coe

TEATRAS - VIENAS

Teatro festivalio belaukiant

Chicago lietuviškoji kolonija jau senai besigėrė scenos veikla — teatriniais pastatymais. Kažkaip vis čia neprigijo teatras, nesulaukėme naujų premjerų, kai tuo tarpu kitose lietuvių kolonijose patvariai išsilaiko teatriniai vienetai, kasmet savom kolonijom padovanodami gražių sceninių pastatymų. Lietuviškas teatras taip pat yra labai svarbi priemonė mūsų kultūrinio gyvimo lygiui išlaikyti, bei jį kelti. Todėl žinia apie Penktąjį Teatro Festivalį Chicagoje lietuvių visuomenės sutinkama su dideliu dėmesiu ir viltingais lūkesčiais.

Penktasis Teatro festivalis, įvyksta š. m. lapkričio mėn. 26 — 30 d. d. Jaunimo centre.

Siuo ypatingos svarbos renginių rūpinasi specialus komitetas, kuriam vadovauja nepavargstantis scenos meno puoselėtojas, rašytojas Anatolijus Kairys.

Ši kartą, malonų skaitytoja, noriu nuvesti į tolimą lietuvių koloniją, Rochester, N. Y., kur gražų kūrybingumą rodo jaunimo teatras, pasivadinęs "Teatras Vienas". Tai savotiškai skambas pavadinimas, tačiau savyje slepiąs gražią scenos veiklą.

Šio teatrinio vieneto tikslas: jaunimo tarpe ugdyti teatrinis gabumus. Teatras įsisteigė 1973 metais. Skubancios dienos ir meilė kėlė ir aktorių sudėtį, tačiau ilgametis šios grupės režisierius Andrius Cieminis nuo pat šios grupės įsikūrimo, nesigailėdamas poilsio, laiko ir aukos, vis ruošė naujus ir naujus sceninius pastatymus. Pirmasis bandymas sekė mingai apvainikuotas A. Kairio "Palikimu". Į trečiąjį Teatro festivalį šis vienetas atvežė J. Jankaus scenai pritaikytą veiklą V. Kudirkos "Viršininkus". 1976 metais talkininkė Kristina Sabalytė-Krukienė į šią teatrinę grupę įnešė daug ko naujo ir išradimo, savo režisūra prisidėdama prie A. Skėmos "Zvakidės" pasisekusio pastatymo. Šie trys veikalai susilaukė ypatingo dėmesio iš žiūrovų ir su jais aplankyta didesnės lietuvių kolonijos — New Yorkas, Philadelphia, Chicago ir Montrealis.

1977 m. rudenį teatras atjau nėjo naujais jaunais aktorais. Ateitininkų šventės proga Vilija Dėdinaitė suorganizuoja grupę talentingų draugų, mėgstančių vaidybą. Režisierius Andrius Cieminis iš šio "molio" sukuria žaivų A. Kairio "Ku-Kū" spektaklį. Šis pastatymas Rochesterio teatrui neša naują sėkmę, susilaukia publikos nuosirdaus dėmesio. Spektakliai įvyksta ne tik Roches-terioje, bet su šiuo veikalu aplankomos Clevelando ir Montre- alio lietuvių kolonijos.

Be abejo, laikas ir sąlygos keičia ir šio teatrinio vieneto veidą. Tačiau dėka gerų organizatorių vienetas išlieka kūrybingas. Žinia, kad ruošiamas Penktas Teat- ro festivalis Chicagoje, jaunimo teatrą "Teatras Vienas" pradžiū- gino. Komdija "Ku-Kū" gerai paruošta. Su ja Rochesterio teat- ras atvyksta į festivalį, ir mes tur- rėsime progos pasigėrėti šio pat- varaus jaunimo teatro atsietais laimėjimais.

"Teatras Vienas" kaip tik sa- vyje jungia jaunas menines pajė- gas, kurios ryžtasi mūsų kultūri- nio gyvenimo plotmėje palaikyti ir labai brangintą scenos me- ną. Mielų svečių iš Roches- terio laukiame su nuosirdžiu dē-

ZEMĖS DREBĖJIMAS KALNUS AUGINA

Tur būt, visiems yra žinoma, kad pasaulyje Himalajų kalnai yra aukščiausi. Dabar geogra- fai spėlioja, kad po paskutinio žemės drebėjimo Indijoje, Assan srityje, kalnai atrodo kiek pa- aukštėję. Nustatyta, kad žemės drebėjimo metu apylinkėje žemės klodai kiek nuslinko žemyn, o aukščiausiais pasaulio kalnas antrame šio šimtmečio gale kiek "paūgėjo".

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTE- LIŲ aprašoma dr. J. Vaišnoros, M. knygoje:

"MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE"

Knyga yra tik teologinė, ji dėl juo- mių vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pa- siskaityti kiekvienam lietuviui, besidominčiam Lietuvos istorija ar vie- ovėmis. Knyga didelio formato, 446- pal. — kainė \$3.00 Galima ją įsigyti "Drauge".

Jurgis Janušaitis

A. + A. Lottie C. Oleksiak

Pagal tėvus BRZEZON

Gyveno Chicago, Illinois.
Mirė lapkr. 19 d., 1980, sulaukus 70 m. amžiaus.
Gimė Lenkijoje.
Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Stanley, marti Leticia Oleksiak, brolis Edward Brezon ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Blake—Lamb koplyčioje, 3737 W. 79 Street.
Lankymo valandos penktadienį, nuo 3 val. p.p.
Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkr. 22 d. iš koplyčios 9:15 val. ryto bus atlydėta į St. Denis parapijos bažnyčią, kurioje 10 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Resurrection kapines.
Vietoje gėlių aukoti šv. Mišioms.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Sūnus, marti ir brolis.
Laidotuvių direktorius Blake—Lamb — Tel. 735-4242.

Mylimai motinai

A. + A. SOFIJAI DRUŽILAIUSKIENEI

mirus, mielai LARISAI JANKUNIENEI giliausią užuo- jautą reiškia

PRESBYTERIAN-ST. LUKE'S LIGONINĖS BENDRADARBES

M. MIKALCIONIENE A. JANKAUSKIENE
E. NARUTIENE M. KUPIRIENE
G. PODYTE P. SKRUODIENE
A. BIELSKIENE B. ZIDONIENE
S. DIDZIULIENE

Mylimai motinai

A. + A. Dr. ALDONAI NAKUTIENEI mirus,

mūsų sesei ALDONAI KUNCIENEI ir kitiems ŠEI- MOS NARIAMS reiškia nuosirdžiausią užuojau- tą.

L.S.S. Nerijos Tuntas

A + A

Joseph J. Druktenis

Gyveno Cicero, Illinois.
Mirė lapkr. 18 d., 1980, 3:45 val. popiet, sulaukęs 72 m. amžiaus.
Gimė Seatonville, Illinois.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Mary (Uzaitė), dukterė Marilyn, žentas Richard Harding, sūnus Robert, marti Patricia, 5 anūakai, sesuo Ida Carrothers ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Velionis buvo brolis a.a. Frank.
Kūnas pašarvotas Vance koplyčioje, 1424 S. 50th Avenue, Cicero.
Lankymo valandos nuo 2 val. popiet iki 9 val. vak.
Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkr. 22 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Resurrection kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Žmona, dukterė, sūnus, marti, žentas ir anūakai.
Laid. direkt. Jean Vance — Tel. 652-5245.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

MARIJA SIMONELIENE

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis at- skyrė iš mūsų tarpo mylimą motiną, uošvę ir motutę, ku- rios netekome 1979 m. lapkričio 21 d.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekada negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Už jos sielą šv. Mišios bus atnaujaunamos lapkričio 23 d., sekmadienį, 10 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje.
Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pa- žįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Marijos sielą.

Nuliūdę: Sūnus Petras, marti Stefanija, dukterė Silvija ir žentas Aleksas Kilkas, anūakai ir proanūakai

Mirus

A. + A. PROF. DR. JONUI GRINIUI,

nuosirdžiai užjaučiame liūdesyje likusią jo žmo- ną ALINĄ GRINIENĘ, kartu su ja liūdėdami.

KISIELIŲ šeima

Mylimam broliui

A. + A.

KUN. V. MARTINKUI mirus,

sesei AKVILINĄ ODINIENĘ, ilgametę Lietuvos dukterų draugijos narę nuosirdžiai užjaučia Lietuvos Dukterų Draugija

VALENTINAS LAURUŠONIS

Gyveno Cicero, Illinois.
Mirė lapkričio 18 d., 1980 m., šv. Kryžiaus ligoninėje, sulaukęs 53 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 31 metus.
Pasiliko giliai nuliūdę mama Anastazija Laurušonienė, brangios ir mylimos dukros — Dalia su vyru George Dunlop, Valentina su vy- ru Timothy Findorf ir Laima, sesuo dr. Marija Linienė su vyru Vik- toru, Sr., seserė Viktoras Linas, Jr. su žmona Donna ir vaikais, pusbrolis Kazimieras Beiga su žmona Sofija ir sūnumi Vyteniu, taip- gi teta Dora, šliužienė su šeima ir kiti giminės ir draugai.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette kopl., 2533 W. 71 St. Laido- tuvės įvyks šeštad., lapkr. 22 d. iš kopl. 9 v. r. bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pa- maldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Motina, dukros ir kiti giminės.
Laid. direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

A. + A. VANDA SINKIENĖ

Liktaite

Mirė 1980 m. lapkričio 12 d.
Gimė Lietuvoje, Marijampolėje 1890 m.
Amerikoje išgyveno 31 metus.
Palaidota Salt Lake City, Utah.
Giliame skausme liko sūnus Emilis su šeima, dukterė Irena Tamm su šeima, anūakai ir proanūakai, draugai ir artimieji.
Prašome prisiminti ją maldose.

Liūdinti ŠEIMA

Su šiuo pasauliu atsiskyrus mielai motinai

A. + A. SOFIJAI DRUŽILAIUSKIENEI

jos dukteris ALDONĄ RIMIENĘ ir LARISĄ JANKŲ- NIENĘ bei jų ŠEIMAS nuosirdžiai užjaučiame.

Rozalija Misevičienė
Aleksandra Vaznonienė

A. + A. POVILUI TAUTVAIŠUI

mirus, skausmo prislėgtai jo žmonai MONIKAI, sū- nams, seseriai ALDONAI bei jų šeimoms reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Algirdas ir Jonas Čaplėnai
su šeimomis

A. + A.

ONAI POŽELIENEI

Lietuvoje mirus, dukras FELICIJĄ KRUMPLIENĘ, ONĄ ŽUKAUSKIENĘ ir jų šeimas užjaučia ir kar- tu liūdi

E. ir A. Lapinskai

Perskaite Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

DRAUGAS, penktadienis, 1980 m. lapkričio mėn. 21 d.

7

Juozas Augaitis

Gyveno 1920 Walnut Street, Waukegan, Illinois.
Staiga mirė lapkričio 20 d., 1980, 4 val. ryto.
Gimė 1905 m. Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 31 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Marija, dukterė Dalia ir žentas John, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Petrosius laidojimo koplyčioje, 313 — 10th Street, North Chicago, Ill.
Lankymo valandos penktadienį nuo 5 iki 9 val. vak.
Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 22 d. iš koplyčios bus nulydėtas į Sv. Baltramiejaus parapijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Ascension kapines, Libertyville, Ill.
Nuliūdę: Žmona, dukterė ir žentas.

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. Republic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

APYLINK MUS

× „Draugo“ paskelbto šių metų romano konkurso mėnatai, po tūkstančių dolerių paskyrę, yra kun. dr. Juozas Prunskis ir a. a. dr. Jonas Gliudelis. Jų dviejų tūkstančių premija kartu skiriama jubiliejiniam konkursui — trisdešimtam. Kūriniai jau skaitomi Los Angeles sudarytos komisijos. Sprendimą padarys po Naujų Metų. Įteikimo iškilnės organizuojamos Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapijoje. Jos klebonas prel. Jonas Kučingis su džiaugsmu tam kritaria ir iškilnių rengimą remia.

× Ses. M. Ksaveria, Brazilijos Amazonės misionierė lanko savo seserį Clevelande ir Chicagoje savo pažįstamus. Ji aplankė ir „Draugo“ redakciją, painformuodama apie savo veiklą misijoje.

× Šį šeštadienį Amer. Lietuvių Susivienijimo 228 nr. rengia pirmą kartą pietus ir šokių — banquet. Bus pagerbtas Al. Brazys, primenant, kad jis vadovavo praėity ir dar tebėra veiklus ir remia 228 nr. kuopą.

× Irena Kriaučiūnienė, Jaunimo centro valdybos pirmininkė, su vyru dr. Leonu, sutiko būti V-to Teatro festivalio garbės svečiais. Jie dalyvavo festivalio atidaryme ir Zymenų bankete, lapkričio 30 dieną. V Teatro festivalis atidaromas lapkričio 26 dieną V. Žukausko humoro vakaru ir vaišėmis kavinėje visai Chicago visuomenei.

× Brolio Petro Kleinoto, SJ, 50 metų vienuolio gyvenimo sukaustuvių proga lapkričio 23 d., 3 val. p. p. kun. Leonas Zambas su kitais atnašaus šv. Mišias Jėzuitų koplyčioje. Pamokslą pasakys kun. Vytautas Bagdanavičius. Giedos sol. Praurimė Ragienė, muzikui Manigirdui Motekaičiui vargonais padidinti. Po pamaldų — pobūvis Jaunimo centro kavinėje. Po kun. Jono Kidyko paskaitos dainuos sol. Praurimė Ragienė, akompanuojant muz. Manigirdui Motekaičiui. Lietuviškų ragelių trijulė, Liubomiras Bichnevičius, Balys Pakštas ir Vincas Vaitkevičius, duos mūsų liaudies, ypač džiukų dainų. Bus kava ir įvairūs užkandžiai. Bilietų pirkti nereikės. Visi nuosirdžiai kviečiami ir laukiami. (pr.)

× Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų dr. J. Ruošis metinį banketą lapkričio 22 d. Šaulių salėje, 2417 W. 43 St. Programoje mokslieji vokalinis vienetas „Vaiva“, vadovaujamas muz. Fausto Strolis. Šilta šalta vakarienė. Šokiams grovos Evaldo Knoll orkestras. Dovanų laimėjimai ir kt. Pradžia 7 v. v. Del bilietų prašoma skambinti tel. 376-3928 arba 523-0886. (pr.)

× Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su Rodman & Bradshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

× Lemonto Apylinkės tradicinis Rudens Balis įvyks lapkričio 22 dieną. Kviečiame visus praleisti labai nuotaikingą vakarą, šokant Neo-Lithuanų Orkestro muziką, ir pasilinksminant Antro Kaimo programa. Bus pravaista įdomi ir turtinga loterija. Balis įvyks United Laborers Hall, 12 West Ogden Avenue, Westmont. Yra vietų masinoms pasistatyti prie salės, ir taip pat galima statyti gretimoje Jewel krautuvės aikštėje. Prašome rezervuoti stalus pas Laimą Trinkūnienę, skambinant po 6:00 v. v. šiuo telefonu: 257-5220. (pr.)

× Ses. Margarita Bareikaitė, Putnamo seselių vienuolyno vyresnioji ir naujos statybos vadovė, pereiną savaitę buvo atvykusi į Ateitininkų federacijos tarybos posėdžius. Ji pasiliko dar visą savaitę, norėdama aplankyti savo sergancią motiną, pabuvoti su seserimi Marija Remiene ir susitikti su Putnamo seselių darbų rėmėjais Chicagoje. Šia proga ses. Margarita aplankė ir „Draugo“ redakciją, pasitarti dėl informacijos iš Putnamo veiklos.

× Žieminiai sveikatos reikalai ir kultūrinė programa Lietuvių Sodybos pažmonyie šį sekmadienį 2 val. p. p. Užkandis. Visi laukiami.

× Chicago Lietuvos Tauragės klubas ateinančių Kalėdų švenčių proga atsiuntė 25 dol. auką ir palinkėjo geros sėkmės, dirbant lietuviybės išlaikymui išeivijoje. Nuosirdžiai dėkojame.

× Stefa ir Pranas Kudulijai jau 4 metai patenkinti gyvena Armond Beach, Floridoje. Lapkričio 17 d. jam suėjo 75 metai, o jo žmonai gruodžio 24 d. sueis 70 metų. Ta proga malonūs „Draugo“ rėmėjai Kudulijai atsiuntė 25 dol. auką lietuviškos spaudos stiprinimui. Sirdingas ačiū. „Draugo“ štabas sveikina sukaustuvininkus, linki jiems ilgo ir gražaus gyvenimo.

Rita Markelytė. Dagienė dainuoja LB Brighton Parko šventėje.

Nuotr. P. Malėtos

× Pedagogas Antanas Rinkūnas, gyv. Islington, Ont., Kanada, už kalėdines korteles atsiuntė 25 dol. auką. Labai ačiū. A. Rinkūnas yra autorius vadovėlio „Ar kalbate lietuviškai“ arba „Lithuanian for beginners“. Vadovėlio pilną komplektą galima užsisakyti „Draugo“.

× Rytų, šeštadienį, Jaunimo centre rengiamas Toronto vyrų Choro „Aras“ koncertas. Pradžia 7:30 val. vak. Prašoma nesivėluoti. Bilietai Vaznelių prekyboje ir Margučio raštinėje. Šį šeštadienį Vaznelių prekyboje ir Margučio bilietų bus galima įsigyti iki 3 val. p. p. Jaunimo centro kasa veiks nuo 6 v. vak. (pr.)

× Dr. K. Ambrozaitis aukuoja 100 dol. V-to Teatro Festivalio išlaidoms sumažinti. Ruošos komitetas reiškia jam nuosirdžią padėką. Teatro Festivalis atidaromas ateinančių trečiadienį, 7:30 val. Vitalio Žukausko Humoro vakaru ir susipažinimu kavinėje, o uždaromas sekmadienį, lapkričio 30 dieną. Žymenų banketu, kuriame bus pagerbti išeivijos teatru nusiipelnę režisieriai ir įteikti „oskarai“ juos laimėjusiems. Bilietai Vaznelių prekyboje, kainos tik po 5, 4 ir 3 dolerius, malonėkite įsigyti anksčiau. (pr.)

× Lietuvos Karinomenės dienos minėjimą ruošia Savanoriai Kūrėjai, Ramovėnai ir Birutiniai. Šventė įvyks lapkričio mėn. 23 dieną šia tvarka: pamaldos 11 val. Jaunimo centro koplyčioje, tuoj po pamaldų, apeigos prie L. K. paminklo. Šauliai ir visos patrijotinės organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Akademinei daliai ir vakarienei 3 val. p. p. Tautiniuose namuose. Gauti daugiau informacijų ir užsisakyti stalus bei įsigyti bilietus, skambinti p. Ivauskienę tel. 925-6193 arba p. Leknickui 778-4474. (pr.)

Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos 1980 m. šaudymo varžybų laimėtojai įteikus dovanas. Iš kairės: E. Vengjanskas, K. Milkovaitis, plk. K. Dabulevičius, K. Leonaitienė, G. Martinkienė, S. Ripskienė, M. Dailidienė, V. Ripskis, K. Astra, E. Holzas ir B. Holzas.

Nuotr. P. Malėtos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JORŲ ŠAULIŲ PARENGIMAS

Lapkričio 8 d. Šaulių namuose vyko Gen. T. Daukanto jūrų šaulių k. tradicinis rudens parengimas. Dalyvių skaičiumi praėjo su netikėtu pasisekimu — dalyvavo per 200 svečių, užpildžiusių visus stalus.

Tarp daugelio kitų jūriniai šauliškiosios veiklos rėmėjai ir parengimą atsilankė LSST pirm. K. Milkovaitis su žmona, LSST vicepirm. V. Išganaitis, Lietuvos kūrėjų-savanorių s-gos Chicago skyriaus pirm. J. Tamulis, LDK Birutės dr-jos pirm. K. Leonaitienė, gen. št. plk. K. Dabulevičius, š. lt. J. Balčiūnas ir kt., atskirus stalus sudarė Venecuelos Lietuvių klubas su pirmininku Baradu ir žmona. Racine šaulių „Kestučio“ k. pirm. P. Petrušaitis su žmona. Cicero Klaipėdos jūrų šaulių kuopa ir kt.

Parengimo dalyviams pasivažinėti užkandžiais, vakaro programą, pasveikines gausiai susirinkusius svečius, pradėjo Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos pirmininkas Ed. Vengjanskas 1980

metų kuopos šaudymo varžybų laimėtojams dovanų įteikimu, kviesdamas jas LSST pirm. K. Milkovaitį įteikti. Apdovanoti dovanomis buvo trijų pirmųjų vietų laimėtojai. Moterų grupėje — G. Martinkienė, S. Ripskienė ir M. Dailidienė. Vyrų grupėje — V. Ripskis, K. Astra, E. Holzas ir P. Malėta. Svečių grupėje — B. Holzas ir J. Paštukas. Vyrų ir moterų grupės pirmųjų vietų laimėtojams buvo įteiktos ir pereinamosios taurės, kurias gavo G. Martinkienė ir V. Ripskis. Taurės įteikė DLK Birutės dr-jos pirm. K. Leonaitienė ir gen. št. plk. K. Dabulevičius.

Meninę programą pravedė kuopos parengimų vadovas j. v. V. Uta. Gražiai suderintais balsais

S. Daulienė praveda programą LB Brighton Parko apylinkės surengtame bankete lapkričio 15 d.

padainavo Racine Lietuvių Moterų kvartetą — O. Kažemėkaitienė, B. Nekrošienė, J. Pivoriūnė ir S. Petrušaitienė, pianu padėjo R. Mallet. Darniai nuskambėjo kvarteto sudainuotos dainos — „Šaulių maršas“, „Tylų naktis“, „Vakaro daina“, „Saulėleidis t. viškeje“ ir Kažemėkaitienės ir S. Petrušaitienės padainuotos dainos — „Gimtinės dangus“ ir „Kur gimta padangė“. Su padėką grupės vadovui muz. J. Grimskiui šios dainos su susikaupimu buvo išklausytos, gausiais plojimais palėytos. Dainininkės, programai baigiantis, kuopos moterų vadovės J. Janušauskienės ir G. Kuzmienės buvo apdovanotos gėlių puokštėmis.

Po meninės programos vyko vaišės. Jūrų šaulėms maloniai patarnaujant svečiai buvo vaišiniai šeimininkės Matulevičienės pagaminta šilta vakariene.

Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimo spalio mėn. 18 d. dalyviai prie gimnazijos pastato.

kavute ir sesių jūrų šaulių paaukotais pyragais. Ant stalų atsirado gėrimėlio ir lietuviška daina suskambėjo...

Vaišėms vadovavusi moterų vadovė A. Janušauskienė ir G. Kuzmienė su padėką už skaniai pagamintą maistą šeimininkei Matulevičienėi susirinkusių vardu prisegė gėles. Buvo pravaistas turtingas ir gausus laimėjimais dovanų paskirstymas, kurį kuopos nariams gausiai aukojant, suorganizavo valdybos pareigūnė G. Kuzmienė. Veikė baras, M. Gydienės, V. Karalienės ir J. Marus aptarnaujamasis. Sokioms grojo Až. Stelmoko orkestras, talkininkavo kuopos narys — rėmėjas V. Rusteikis. Šokių metu buvo parduodamos rožės. Parengimo tarnybos pareigūnai V. Zinkas ir A. Martinkus visą vakarą žvaliai ėjo pareigas. Vikrai su foto aparatu sukinėjosi kuopos vicepirmininkas P. Malėta.

Bendrai kalbant šis Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos ru deninis parengimas savo nuotaka, dalyvių skaičiumi, programa, vaišėmis ir tvarka praėjo su dideliu pasisekimu, už ką kuopos valdybos, vakaro pareigūnų, visus talkininkus, aukojusius dovanas ir kt. reikėtų tik pasveikinti ir visiems priklausančią padėką išreikšti.

Su šiuo parengimu Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopoje buvo užbaigta 1980 metų vasaros bei rudens veikla ir įžengta į metų užbaigos kelią. Lapkričio 23 d. dalyvas Lietuvos Karinomenės atkūrimo šventėje, gruodžio 14 d. kuopos moterys ruošia šį aplankyti lietuvių senelius Le mont, III, ir metus užbaigti gruodžio m. 20 d. tradicine Kalėdų eglute. Tuo ir bus užverstas Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos 1980 metų veiklos lapas.

J. S.

IŠ ARTI IR TOL!

J. A. VALSTYBES

— Lietuvių Bendruomenės Philadelphiaje darbuotojai Teresė ir Algimantas Gečiai spalio 19 d. savo namuose surengė priėmimą JAV Atstovų rūmų nariui kongr. Charles F. Dougherty. Prieitų metų pabaigoje kongr. Dougherty, JAV LB krašto valdybos prašomas, į kongresą įneš įstatymo projektą H. R. 5407, kuris sulaukė kongreso kolegų gyvo pritarimo, pajėgė atkreipti Baltųjų

Filmas apie dail. Kęstutį Zapką tarptautiniame filmu festivalyje laimėjo pirmą vietą — aukso pagerbimo plokštę (Golden Plaque)

Filmas apie dail. Kęstutį Zapką „With Paint on Canvas: Kęstutis Zapka“ Tarptautiniame Filmu Festivalyje, vykstančiame šiuo metu Chicagoje, laimėjo pirmą vietą — aukso pagerbimo plokštę (Golden Plaque for most outstanding Documentary in Arts and Humanities).

Šis filmas vaizduoja dailininko pirmuosius žingsnius Lietuvoje, vėliau studijas JAV ir Europoje. Paryžiuje, jo — dailininko karys vystymąsi, jo gyvenimo filosofiją surištą su jo kūrybiniu pasauliu ir jo meno darbais. Čia dailininką matome kuriant, tariant ir vystant savo kūrybinį stilių. Taip pat pradedant ir baigiant didžiulį kūrinių.

DOMŠAIČIO MENO PALIKIMAS IŠGELBĖTAS LIETUVAI

Lietuvių Fondas įsigijo Domšaičio meno palikimą

Po ilgai užtrukusių pasitarimų su Adelheid Domšaitiene, Lietuvių Fondas pasirašė sutartį, pagal kurią įsigijo 65 Domšaičio kūrinius.

Domšaitis mirė 1965 metais Pietų Afrikoje. Jo žmona Domšaičio kūrinius pervažė į Havajus. Lietuvių Fondo meno puoselėjimo komisijai pavyko susitarti su Domšaitiene ir spalio 24 d. Havajuose buvo pasirašyta sutartis.

Lietuvių Fondo Meno puoselėjimo komisijai patarė specialieji menininkų komisija, susidedanti iš dailininkų: Valeškos, Murino, Viesulo, Balukienės ir Lapės. Teisinius formalumus atliko adv. P. Žumbakis. Paveikslų atrinkimui vadovavo dail. A. Valeška ir dail. prof. R. Viesulas.

Paveikslai jau pasiekė Chicago. Lietuvių Fondo panaudojo tam reikalui specialias lėšas. Domšaičio paveikslų pirkimas nesumažino Pello skirstymo komisijos žinion perduodamų sumų Lietuvių Fondo pelno skirstymas vyksta savo keliu.

Domšaičio meno įsigijimas yra didelis įvykis lietuvių kultūriniam gyvenime.

rūmų ir Valst. departamento dėmesį ir galop privedė prie Lietuvos Diplomatinės tarnybos teigiamo JAV-se užtikrinimo. Priėmimo dalyvavo apie 50 asmenų, kurie atsilankydami taip pat finansškai parėmė kongr. Dougherty perikimo kampaniją. Pažymėtina, kad kongr. Dougherty įvykių rinkimų metu buvo perrinktas didele balsų dauguma.

— Rimas Česonis, JAV LB Visuom. reik. tarnybos narys, prez. J. Carterio paskirtas JAV-bių delegacijos nariu Madrido konferencijai, lapkričio 8 d. iš Washingtono išskrido į Madridą. Išskrido kartu su Valstybės departamento ir kongreso pareigūnais JAV-bių kariniu lektuvu. Madridą žada praleisti apie šešias savaites.

J. S.

B. KRIKŠTOPAITIS

JURŲ KELIAIS

(Jūrų kapitono atsiminimai)

Išleista autoriaus teisėmis 1979 m. Didelio formato. Kieti viršeliai. Spaudė DRAUGO spaustuė. Kaina su persiuntimu \$11.10. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

Illinojaus gyventojai dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629